

Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam

d.d. 1 juni 2004

Rekestnummer:153/2004 OK

VERWEERSCHRIFT EX ARTIKEL 282 RV

**THE PUBLIC RETIREMENT ASSOCIATION
OF COLORADO (“COPERA”),**

gevestigd te Denver, Colorado, Verenigde Staten
belanghebbende,

procureur: mr. M.A.L.M. Willems

advocaten: mr. M.A.L.M. Willems,

mr. P.J.B. Koetsier

inzake:

1. De vereniging met volledige rechtsbevoegdheid

**VERENIGING VAN EFFECTENBEZITTERS
 (“VEB”),** gevestigd te Den Haag

**2. ALLE SUB 2 OP PAGINA 1 VAN HET
VERZOEKSCHRIFT VAN 12 FEBRUARI 2004
GENOEMDE VERZOEKERS,**

verzoekers,

procureur: mr. L.P. Broekveldt

advocaat: mr. J.H. Lemstra

tegen

De naamloze vennootschap **KONINKLIJKE
AHOLD N.V. (“Ahold”),** gevestigd te Zaandam,
verweerster,

procureur: mr. R.M. Hermans

advocaten: mrs. R.M. Hermans, B. Winters, P.N.

Ploeger

I.	INLEIDING	Pag.1
A.	Toelating als belanghebbende	Pag.1
B.	COPERA	Pag.1
C.	Persbericht ahold van 24 februari 2003	Pag.1
D.	De securities class action in de Verenigde Staten	Pag.2
E.	Ondersteuning van het Verzoekschrift	Pag.3
II.	ONTVANKELIJKHEID	Pag.4
A.	Ontvankelijkheid COPERA als belanghebbende	Pag.4
B.	Ontvankelijkheid eigen verzoek	Pag.5
III.	ACHTERGROND	Pag.5
A.	Ahold	Pag.5
B.	Gevolgen van persbericht van 24 februari 2003	Pag.6
IV.	GRONDEN TOT TWIJFEL AAN BEHOORLIJK BELEID	Pag.11
A.	Inleiding	Pag.11
B.	Onterechte consolidatie van joint ventures	Pag.11
C.	De VRH Leningen	Pag.22
D.	U.S. Foodservice	Pag.23
E.	Fraude bij Disco	Pag.30
F.	Erkenning van onjuist beleid bij Ahold	Pag.31
G.	De rol van banken bij Ahold	Pag.39
H.	Deloitte & Touche	Pag.39
V.	UITBREIDING ONDERZOEK	Pag.40
VI.	CONCLUSIE	Pag.40

Producties COPERA

Productie 1	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 16 mei 2003
Productie 2	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 26 mei 2003
Productie 3	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 1 juli 2003
Productie 4	Form 20-F betreffende 2002 van Koninklijke Ahold N.V.
Productie 5	Copera's Consolidated Amended Securities Class Action Complaint
Productie 6	NRC Handelsblad artikel d.d. 14 februari 2004
Productie 7	NRC Handelsblad artikel d.d. 17 februari 2004
Productie 8	NRC Handelsblad artikel d.d. 21 februari 2004
Productie 9	NRC Handelsblad artikel d.d. 24 februari 2004
Productie 10	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 13 januari 2000
Productie 11	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 9 december 1999
Productie 12	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 24 maart 2000
Productie 13	ICA Side-Letter d.d. 2 mei 2000
Productie 14	brief van Meurs aan Van der Vries d.d. 5 november 2002
Productie 15	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 8 oktober 2002
Productie 16	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 17 oktober 2003
Productie 17	brief van Van der Hoeven aan de Audit Committee van Ahold d.d. 8 januari 2003
Productie 18	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 22 december 1999
Productie 19	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 2 november 2001
Productie 20	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 23 mei 2000
Productie 21	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 17 juli 2002
Productie 22	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 12 augustus 2002
Productie 23	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 2 oktober 2003
Productie 24	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 5 maart 2004
Productie 25	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 7 maart 2000
Productie 26	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 11 maart 2003
Productie 27	Financial Times artikel d.d. 10 maart 2003
Productie 28	Washington Post artikel d.d. 15 maart 2003
Productie 29	Baltimore Sun artikel d.d. 16 maart 2003
Productie 30	Financial Times artikel d.d. 27 mei 2003
Productie 31	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 27 februari 2003
Productie 32	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 26 maart 2003
Productie 33	persbericht Koninklijke Ahold N.V. d.d. 31 oktober 2003

N.b. De producties zijn hierboven genoemd in een andere volgorde dan waarin COPERA daarnaar in dit verweerschrift verwijst.

I INLEIDING

A. Toelating als belanghebbende

1. COPERA heeft kennis genomen van het bij de Ondernemingskamer op 12 februari 2004 namens de Vereniging van Effectenbezitters (de “VEB”) en een aantal andere verzoekers ingediende verzoekschrift als bedoeld in artikel 2:345 lid 1 BW tot het instellen van een onderzoek (het “Verzoekschrift”) naar de naamloze vennootschap Koninklijke Ahold N.V. (“Ahold”), gevestigd en kantoorhoudende aan de Albert Heijnweg 1 te (1507 EH) Zaandam.
2. Dit verzoekschrift strekt ertoe dat COPERA in de procedure tussen de VEB en Ahold als belanghebbende wordt toegelaten aan de zijde van de VEB en strekt ter ondersteuning van het verzoek tot het instellen van een onderzoek naar Ahold.

B. COPERA

3. COPERA is opgericht in 1931 en is werkzaam onder verantwoordelijkheid van de General Assembly (Algemene Vergadering) van de staat Colorado. COPERA voorziet in pensioenuitkeringen en andere uitkeringen aan de werknemers van meer dan 380 overheidsinstellingen en openbare instellingen van de staat Colorado. De werknemers die hun pensioen hebben ondergebracht bij COPERA zijn onder meer werknemers van de staat Colorado, vrijwel alle onderwijzers in Colorado, werknemers van universiteiten, rechters en ambtenaren van gemeenten. Met een vermogen van circa USD 30 miljard is COPERA het 23^e overheidspensioenfonds in de Verenigde Staten en het 48^e overheidspensioenfonds ter wereld in omvang.
4. COPERA heeft gewone aandelen Ahold verworven aan de Amsterdamse effectenbeurs Euronext, onder meer bij gelegenheid van een wereldwijde emissie van 70.000 aandelen en American Depositary Shares (ADR's) in Ahold in september 2001. Als gevolg van de koersdaling van aandelen Ahold vanaf 24 februari 2003 heeft COPERA meer dan USD 16 miljoen aan koersverlies geleden.

C. Persbericht Ahold van 24 februari 2003

5. Bij persbericht van maandag 24 februari 2003 maakte Ahold bekend dat op grote schaal sprake was van boekhoudkundige onregelmatigheden, onjuiste financiële verslaglegging en verdachte transacties binnen haar onderneming:

- (i) Door overwaardering van inkomsten van USF¹ met naar schatting USD 500 miljoen zou de nettowinst en de winst per aandeel over het boekjaar 2002 aanzienlijk lager uitvallen dan eerder verwacht;
 - (ii) De joint ventures ICA, JMR en DAIH, waren in strijd met zowel US GAAP en NL GAAP in hun geheel geconsolideerd en zouden met ingang van het boekjaar 2002 nog slechts proportioneel worden geconsolideerd. Over voorgaande boekjaren zouden de betreffende joint ventures alsnog worden gedeconsolideerd;
 - (iii) Over de periode dat het aandeel van Ahold in de joint ventures Bompreço en Paiz Ahold slechts 50% bedroeg zou correctie plaatsvinden van de financiële verslaglegging over voorgaande boekjaren voor de proportionele consolidatie van deze joint ventures;
 - (iv) Bij de Argentijnse werkmaatschappij Disco was een intern onderzoek gaande naar verdachte transacties en de financiële verwerking daarvan.
6. Met de aankondigingen in het persbericht van 24 februari 2003 begonnen zich de contouren af te tekenen van het grootste boekhoudschandaal ooit waarin een Nederlandse onderneming is verwickeld. Sindsdien heeft Ahold verdere correcties op haar cijfers bekend gemaakt tot een bedrag van inmiddels USD 24 miljard aan operationele inkomsten en USD 1,2 miljard aan winst.
7. Nog diezelfde dag van 24 februari 2003 daalde de koers van het aandeel Ahold dramatisch met 63% van EUR 9,71 naar EUR 3,59 bij een extreem hoog handelsvolume, om niet meer te herstellen.

D. De securities class action in de Verenigde Staten

8. Kort na het persbericht van 24 februari zijn verschillende “*class actions*” wegens schending van het Amerikaanse Effectenrecht in de Verenigde Staten tegen onder meer Ahold aanhangig gemaakt. Omdat de procedures aanhangig waren gemaakt bij verschillende federale rechtbanken, heeft het United States Judicial Panel on Multidistrict litigation op 18 juni 2003 bepaald dat alle tegen Ahold en overige gedaagden aanhangige “*securities class actions*” voor gezamenlijke behandeling dienden te worden overgedragen aan Judge Catherine C. Blake van het United States District Court for the District of Maryland.
9. In “*securities class actions*” die in de Verenigde Staten aanhangig worden gemaakt dient de rechtbank waarvoor een dergelijke zaak dient de zaken samen te voegen en een “*Lead*

¹ COPERA zal partijen en begrippen in dit verweerschrift met dezelfde afkortingen aanduiden als in het Verzoekschrift.

Plaintiff” aan te wijzen ingevolge de bepalingen van de “Private Securities Litigation Reform Act” van 1995 (“PSLRA”). In het algemeen vereist de PSLRA dat als “*Lead Plaintiff*” wordt aangewezen “*the member or members of the purported plaintiff class*” die de Rechtbank “*most capable of adequately representing the interests of class members*” acht.

10. Bij beslissing van 4 november 2003 is COPERA aangewezen als Lead Plaintiff voor de “*Consolidated Securities Class Action*” voor de United States District Court for the District of Maryland inzake “*Royal Ahold NV Securities and ERISA Litigation - MDL 1:03-md-01539*”.² COPERA treedt daarmee op als de door de Rechtbank benoemde vertegenwoordiger van een groep van individuen en rechtspersonen (de “*Class*”) die gewone aandelen Ahold en/of American Depositary Receipts (“ADR’s”) hebben verworven in de periode van 10 maart 1998 tot 24 februari 2003 (de “*Class Period*”). De Class omvat alle beleggers die Ahold effecten hebben gekocht tijdens de Class Period, ongeacht het land waar zij woonachtig of gevestigd zijn, de Verenigde Staten, Nederland of daarbuiten. Als Lead Plaintiff is COPERA onder andere gehouden in rechte vergoeding te vorderen namens de leden van de Class voor hun koersschade ontstaan tijdens de Class Period.

12. Op 17 februari 2004 is tijdens COPERA de 430 pagina’s tellende “*Consolidated Amended Securities Class Action Complaint*” (de “*Complaint*”) ingediend bij het United States District Court for the District of Maryland waarin de gronden voor toekenning van schadevergoeding uiteen zijn gezet.³ Kort samengevat stelt COPERA in de Complaint dat de daarin genoemde gedaagden, waaronder in de eerste plaats Ahold, de prijs van effecten Ahold tijdens de Class Period op kunstmatige wijze hebben opgedreven door het doen van onjuiste en misleidende mededelingen en het verzwijgen van substantiële informatie ten aanzien van Ahold’s zakelijke activiteiten en financiële prestaties.

E. Ondersteuning van het Verzoekschrift

13. Met de VEB is COPERA van mening dat er gegronde redenen bestaan om te twijfelen aan een juist beleid bij Ahold. COPERA ondersteunt het Verzoekschrift en de gronden waarop dit berust, die zij hierbij tot haar eigen stellingen maakt. In het bijzonder noemt de VEB de volgende gronden:
 - (i) De onterechte consolidatie van deelnemingen, en de frauduleuze wijze waarop gebruik is gemaakt van ‘side letters’ en ‘control letters’;

² Ook Generic Trading of Philadelphia LLP is als Lead Plaintiff aangewezen. Hhet advocatenkantoor Entwistle & Cappucci LLP treedt op als enig advocaat (“*sole lead counsel*”).

³ Productie 5.

- (ii) De geconstateerde fraude bij USF en andere Amerikaanse dochterondernemingen;
- (iii) De overwaardering van de resultaten en het vermogen van Ahold in de boekjaren 1999, 2000, 2001 en 2002 (laatstgemeld boekjaar voor wat betreft de eerste drie kwartalen);
- (iv) De geconstateerde tekortkomingen in de interne controle en de administratieve organisatie;
- (v) De boekhoudkundige en administratieve onregelmatigheden;
- (vi) De twijfelachtige transacties en gang van zaken met betrekking tot de deelnemingen in Argentinië, en de berichtgeving daarover;
- (vii) Het verzuim van Ahold het belegend publiek voor 24 februari 2003 te informeren over de problemen en de algemene gang van zaken bij Ahold;
- (viii) De tekortschietende informatieverschaffing na 24 februari 2003 over de geconstateerde problemen en de aanpak daarvan en, in het algemeen, de wijze waarop Ahold zich na die datum jegens haar aandeelhouders heeft gedragen;
- (ix) De gang van zaken tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders van 4 september 2003;
- (x) Het achterwege blijven van doeltreffende maatregelen in de periode voor 24 februari 2003, en het achterwege blijven van een (coherente) aanpak van voor de problemen verantwoordelijke (rechts)personen na 24 februari 2003.

14. COPERA zal hieronder deze gronden aanvullen alsmede nadere gronden aanvoeren die nopen tot het gelasten van een onderzoek, onder meer zoals deze zich hebben voorgedaan of zijn gebleken na indiening van het Verzoekschrift. In het algemeen samengevat komen de bezwaren van COPERA erop neer dat Ahold en bij Ahold betrokkenen gedurende meerdere opeenvolgende jaren welbewust een onjuiste voorstelling van zaken hebben gegeven over de financiële resultaten, onder meer door hierover onjuiste en misleidende mededelingen te doen en/of cruciale informatie te verzwijgen. Ahold heeft in veel gevallen zelfs erkend dat de boekhoudkundige problemen die op 24 februari 2003 en daarna bekend werden gemaakt het gevolg zijn van opzettelijke fraude en/of een totaal ontbreken van adequate interne controle.
15. Tevens zal COPERA verzoeken de reikwijdte van het onderzoek uitgebreider te doen zijn dan als verzocht door de VEB.

II ONTVANKELIJKHEID

A. Ontvankelijkheid COPERA als belanghebbende

16. COPERA dient dit verzoekschrift in op voet van artikel 282 lid 1 Rv als belanghebbende.

17. COPERA houdt op de datum van de dit verweerschrift 79.484 aandelen Ahold.
18. Als houder van aandelen Ahold is COPERA betrokken bij Ahold en dient zij als zodanig ook als belanghebbende te worden aangemerkt in het kader van deze procedure. Daaraan doet niet af dat zij niet een dusdanig aandeel in het kapitaal van Ahold verschaft dat zij ingevolge artikel 2:346 BW gerechtigd is zelfstandig een verzoek tot het instellen van een onderzoek te doen⁴.
19. COPERA treedt niet alleen namens zichzelf op, maar tevens als vertegenwoordiger van de Class. Bij beslissing van 4 november 2003 van het United States District Court for the District of Maryland is COPERA aangewezen als Lead Plaintiff. Dat wil zeggen COPERA door het District Court wordt beschouwd als “*most capable of adequately representing the interests of class members*”. COPERA heeft derhalve tevens te gelden als vertegenwoordiger van alle beleggers die effecten Ahold hebben verworven tussen 10 maart 1998 tot en met 24 februari 2003. Als zodanig dient COPERA eens te meer als belanghebbende te worden toegelaten.⁵

B. Ontvankelijkheid eigen verzoek

20. Ingevolge Artikel 282 lid 4 RV heeft COPERA als belanghebbende het recht haar eigen verzoekschrift in te dienen, waarin zij aanvullende gronden voor het gelasten van een onderzoek in uiteen zet.⁶

III ACHTERGROND

A. Ahold

21. Gewone aandelen Ahold zijn genoteerd aan de effectenbeurs Euronext te Amsterdam, Brussel en Parijs. Daarnaast worden aandelen Ahold verhandeld (secondary listing) op de Zwitserse beurs te Zürich. Verder worden ADR's verhandeld aan de New York Stock Exchange. Per eind 2002 waren 931 miljoen gewone aandelen Ahold uitgegeven. Van de aandelen wordt 29,9% gehouden door Nederlandse institutionele en particuliere beleggers en

⁴ OK 27 april 1999, JOR 1999/105, r.o. 3.3; A.F.J.A. Leijten, De positie van de derde in het enquêterecht, in: G. van Solinge en M. Holtzer (red.), Geschriften vanwege de Vereniging *Corporate Litigation* 2001-2002, Serie vanwege het Van der Heijden Instituut, deel 68, Kluwer, Deventer 2002, p. 66-67; J.H.M. Willems, De enquêteprocedure: een efficiënte dienstmaagd, in: Conflicten rondom de rechtspersoon, Serie Monografieën vanwege het Van der Heijden Instituut, deel 62, Kluwer, Deventer 2000, p. 32.

⁵ OK, 25 oktober 2002, JOR 2002/217, m.n. Brink (Laurus).

⁶ Bijv.: Ondernemingskamer, 27 mei 1999, JOR 1999/121 (Gucci).

21% door beleggers in de Verenigde Staten. Voor een nadere beschrijving van de activiteiten van Ahold en de omvang daarvan verwijst COPERA verder naar het jaarverslag 2002 van Ahold.

22. Ahold deed haar eerste overname buiten Nederland in 1976. In 1977 nam Ahold voor het eerst een onderneming over in de Verenigde Staten. Vervolgens begon Ahold aan een reeks van overnames van supermarkten en levensmiddelenbedrijven over de gehele wereld.
23. Met name in de jaren '90, onder leiding van Cees van der Hoeven ("Van der Hoeven"), die sinds 1993 tot voorzitter van de raad van bestuur was en tot en met 1996 tevens zijn voorgaande functie van financieel directeur bleef vervullen, volgde Ahold een ambitieuze en agressieve groeistrategie door talloze overnames over de gehele wereld en het aangaan van tal van joint ventures. In september 1992 kondigde de toenmalige voorzitter van de raad van bestuur van Ahold, Pierre Everaert, aan de omzet en winst van Ahold binnen vijf jaar te willen verdubbelen tot NLG 40 miljard aan omzet en NLG 500 miljoen aan winst. Van der Hoeven formuleerde kort na zijn aantreden als bestuursvoorzitter zelfs een nog verdergaande doelstelling. Hij beloofde beleggers een groei van de winst per aandeel met 10% per jaar, met de toezegging het streven naar dit groeicijfer tot de hoogste prioriteit te verheffen. Alleen door ongebreidelde groei kon Ahold tegemoet blijven komen aan de door haar zelf gewekte hoge verwachtingen bij beleggers en andere kapitaalverschaffers. Tussen 1996 en 2003 nam Ahold wereldwijd ondernemingen over tot een gezamenlijke transactiewaarde van USD 19 miljard.
24. Per ultimo 2002 was Ahold de grootste levensmiddelenonderneming van Nederland en één van de grootste van de Verenigde Staten. In 2002 was 74% van de inkomsten van Ahold afkomstig uit de Verenigde Staten, 22% uit Europa, 3% uit Zuid Amerika en 1% uit Azië en het Verre Oosten.

B. Gevolgen van persbericht van 24 februari 2003

25. Op 24 februari 2003 bleek de in de jaren daarvoor gerapporteerde onstuimige groei van Ahold te berusten op een even zovele jaren volgehouden onjuiste voorstelling van zaken en kwam deze tot een abrupte stilstand. Bij het persbericht van die datum werd voor het eerst een groot aantal boekhoudkundige onregelmatigheden, financiële onjuistheden en verdachte transacties bekend gemaakt, zoals hiervoor weergegeven.
26. Tevens werd in het persbericht van 24 februari 2003 aangekondigd dat Van der Hoeven en financieel directeur Meurs als bestuurders van Ahold zouden aftreden en dat de voorzitter

van de raad van commissarissen De Ruiter het dagelijkse toezicht op de raad van bestuur en de gang van zaken bij Ahold op zich zou nemen.

27. De publicatie van de jaarcijfers over 2002, oorspronkelijk voorzien op 5 maart 2003, werd door Ahold uitgesteld hangende verschillende onderzoeken naar de vastgestelde onregelmatigheden. D&T kondigde aan de controle van de jaarrekening 2002 op te schorten in afwachting van de afronding van de diverse onderzoeken. Voorts trok D&T de goedkeurende verklaring ten aanzien van de jaarrekeningen 2000 en 2001 met terugwerkende kracht in.
28. Onmiddellijk na het persbericht van 24 februari 2003 zijn verschillende autoriteiten in Nederland en de Verenigde Staten civiele en strafrechtelijke onderzoeken gestart. In de Verenigde Staten worden onderzoeken uitgevoerd door onder meer de Securities and Exchange Commission, het openbaar ministerie en de New York Stock Exchange. In Nederland is onderzoek ingesteld door het openbaar ministerie, Euronext en de Autoriteit Financiële Markten.
29. Ook Ahold zelf was ondertussen interne onderzoeken begonnen. Bij persbericht van 8 mei 2003 maakte Ahold bekend dat het interne forensisch accountantsonderzoek bij USF, uitgevoerd door Pricewaterhouse Coopers ("PwC") vrijwel was voltooid. Het onderzoek had uitgewezen dat over de periode 1 april 2000 (de datum waarop Ahold USF overnam) tot 28 december 2002 de overwaardering van inkomsten voor belasting USD 880 miljoen beliep. Eerder was het bedrag geschat op USD 500 miljoen.
30. In verband met de bekendmaking van de omzetcijfers over het eerste kwartaal van 2003, kondigde Ahold bij persbericht van 16 mei 2003 aan dat zij haar omzetcijfers over 2001 en 2002 verlaagde met EUR 22 miljard (USD 24.8 miljard)⁷. Dit als gevolg van de gewijzigde boekhoudmethoden ten aanzien van de joint ventures ICA, JMR, DAIH, Bompreço en Paiz Ahold, waarvan Ahold voorheen alle omzet boekte, hoewel zij geen overwegende zeggenschap had in de joint ventures. De wijziging in verslaglegging zou zijn ingegeven om tegemoet te komen aan US GAAP.
31. Bij persbericht van 26 mei 2003 liet Ahold weten dat de interne forensische accountantsonderzoeken bij 14 werkmaatschappijen nagenoeg waren afgerond en de onderzoeken bij drie bedrijfsonderdelen naar verwachting binnen twee weken gereed zouden

⁷ Productie 1

zijn⁸. Tot dan toe hadden de onderzoeken reeds uitgewezen dat sprake was van: “*opzettelijke boekhoudkundige onregelmatigheden met betrekking tot de behandeling van resultaten en het onjuist toepassen van algemeen aanvaarde waarderingsgrondslagen ...*” met name bij haar Amerikaanse dochter Tops Markets. De omvang van de boekhoudkundige onregelmatigheden bedroeg USD 29 miljoen.

32. Vervolgens kondigde Ahold bij persbericht van 1 juli 2003 aan dat de interne forensische onderzoeken waren afgerond⁹. Uit de onderzoeken was nog eens een extra bedrag van EUR 73 miljoen (USD 84.5 miljoen) naar voren gekomen aan “*opzettelijke boekhoudkundige onregelmatigheden*” waarmee de resultaten voor belasting neerwaarts aangepast dienden te worden, nog los van de eerder aangekondigde neerwaartse correctie van ongeveer USD 909 miljoen aan resultaten voor belasting met betrekking tot USF en Tops Markets. De totale correctie van het resultaat voor belasting, in combinatie met de gecorrigeerde financiële resultaten met betrekking tot Disco in Argentinië, kwam daarmee neer op USD 1,12 miljard (dit bedrag omvat niet de USD 24,8 miljard aan gecorrigeerde omzet met betrekking tot de joint ventures). Bovendien hadden de onderzoeken ernstige zwakheden aangetoond in het interne controlesysteem van Ahold.

⁸ Productie 2

⁹ Productie 3

33. Kerngegevens uit Ahold's opnieuw gepubliceerde financiële resultaten zijn hieronder samengevat.¹⁰

<u>1998</u>				
(in miljoenen Euro's)				
NL GAAP				
	Oorspronkelijk Gerapporteerd	Gecorrigeerd	Vershil	%
Netto omzet	26.484	23.165	3.319	12,5%
Netto winst <verlies>	547	509	38	7%
U.S. GAAP				
Netto winst <verlies>	398	360	38	9,6%

<u>1999</u>				
(in miljoenen Euro's)				
NL GAAP				
	Oorspronkelijk Gerapporteerd	Gecorrigeerd	Vershil	%
Netto omzet	33.560	27.986	5.574	16,6%
Netto winst <verlies>	752	738	14	1,9%
U.S. GAAP				
Netto winst <verlies>	586	556	30	5,1%

<u>2000 – NL GAAP</u>				
(in miljoenen Euro's)				
	Oorspronkelijk Gerapporteerd	Gecorrigeerd	Vershil	%
Netto Omzet	52.471	40.833	11.638	22,2%

¹⁰ De gegevens in deze tabellen zijn ontleend aan het Ahold 20-F Form 2002 (**Productie 4**) en 20-F Form over voorgaande jaren, zoals gedeponerd bij de SEC. 20-F Form 2002 is als **Productie 4** ter informatie overgelegd voor zover relevant. Bepaalde bijlagen zijn weggelaten. Hierna worden de relevante passages uit 20-F Form geciteerd.

<u>2000 – NL GAAP</u>				
(in miljoenen Euro's)				
	Oorspronkelijk Gerapporteerd	Gecorrigeerd	Vershil	%
Bruto Winst	11.887	9.554	2.333	19,6%
Bedrijfswinst	2.274	1.635	639	28,1%
Netto Winst	1.116	920	196	17,6%

<u>2000 – U.S. GAAP</u>				
(in miljoenen Euro's)				
	Oorspronkelijk Gerapporteerd	Gecorrigeerd	Vershil	%
Netto winst <verlies> -- U.S. GAAP	794	442	352	44.3%

<u>2001 – NL GAAP</u>				
(in miljoenen Euro's)				
	Oorspronkelijk Gerapporteerd	Gecorrigeerd	Vershil	%
Netto Omzet	66.593	54.213	12.380	18,6%
Bruto Winst	14.716	11.986	2.730	18,6%
Bedrijfswinst	2.705	1.911	794	29%
Netto winst	1.114	750	364	32,7%

<u>2001 – U.S. GAAP</u>				
(in miljoenen Euro's)				
	Oorspronkelijk Gerapporteerd	Gecorrigeerd	Vershil	%
Netto winst <verlies> -- U.S. GAAP	120	<254>	374	312%

IV GRONDEN TOT TWIJFEL AAN BEHOORLIJK BELEID

A. Inleiding

34. Deze feiten, in kort bestek hiervoor weergegeven, zoals die sinds 24 februari 2003 aan het licht zijn gekomen door persberichten van Ahold zelf en berichtgeving in de media vormen, ieder voor zich, reeds voldoende gegronde redenen om aan een juist beleid te twijfelen.
35. COPERA heeft in het kader van de Class Action een onderzoek uitgevoerd, en voert nog steeds een onderzoek uit, naar de feiten en omstandigheden die hebben geleid tot het persbericht van 24 februari 2003. Sinds het indienen van het Verzoekschrift op 12 februari 2004 en de Complaint op 17 februari 2004 is nieuwe informatie bekend geworden. Aan met name (i) de bevindingen van eigen onderzoek, (ii) publicaties in NRC Handelsblad (“NRC”) in februari 2004¹¹ en (iii) het in februari 2004 verschenen boek “Het drama Ahold” ontleent COPERA gronden om te twijfelen aan een juist beleid bij Ahold. In aanvulling op de gronden zoals reeds genoemd in het Verzoekschrift, zal COPERA deze aanvullende gronden hierna uiteen zetten.

B. Onterechte consolidatie van joint ventures

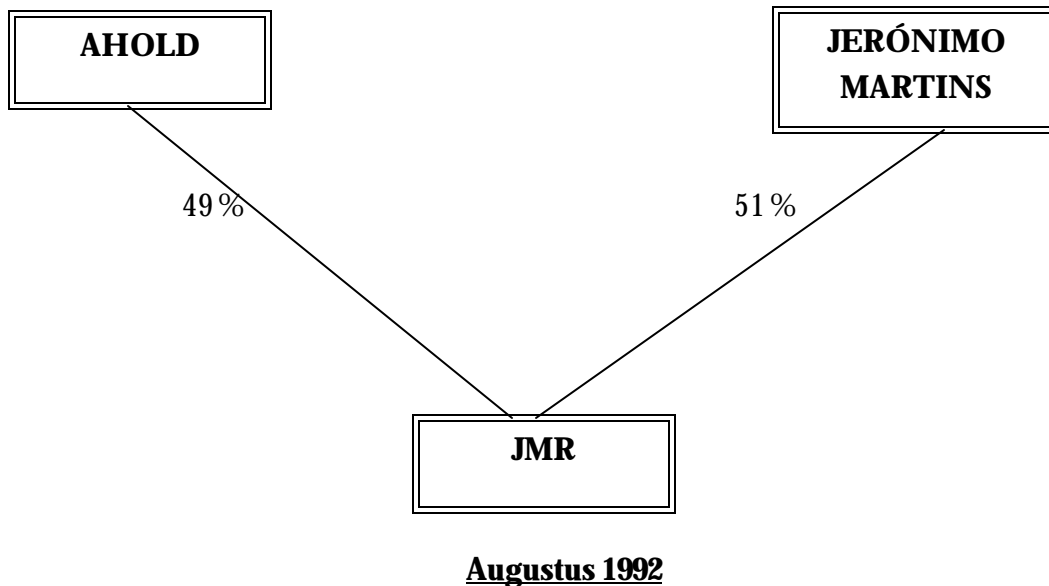
36. Als onderdeel van het persbericht van 24 februari 2003 maakte Ahold bekend dat de joint ventures ICA, JMR, DAIH, Bompreço en Paiz Ahold in respectievelijk, Scandinavië, Portugal, Zuid-Amerika en Centraal-Amerika, niet langer volledig zouden worden geconsolideerd met ingang van 2002 en dat de cijfers over voorgaande jaren met terugwerkende kracht eveneens dienovereenkomstig aangepast zouden worden. Als gevolg van de gewijzigde boekhoudmethoden ten aanzien van de joint ventures, liet Ahold bij persbericht van 16 mei 2003 weten dat zij haar omzetcijfers over 2001 en 2002 verlaagde met EUR 22 miljard (USD 24,8 miljard). Voor de plotselinge verandering in de wijze van verslaglegging gaf Ahold geen andere reden dan dat hierdoor voldaan zou worden aan de vereisten van US GAAP en in mindere mate aan de International Accounting Standards.
37. De verschillende joint ventures werden geconsolideerd omdat Ahold daarin overwegende zeggenschap zou hebben zoals blijkt uit afspraken met de joint venture partners neergelegd in zogenoemde “control letters”. Op 25 september 2003 berichtte het televisieprogramma Reporter voor het eerst over het bestaan van zogenoemde “side letters” tussen de joint venture partners waarin de overeenkomst van de control letters teniet werd gedaan en Ahold derhalve geen overwegende zeggenschap in de joint ventures toekwam. De side letters

¹¹ Producties 6,7,8 en 9

zouden zijn ondertekend door leden van de raad van bestuur van Ahold. Alleen in het geval van JMR bestond geen control letter en daarmee samenhangende side letter. In het jaarverslag 2002 is door Ahold het bestaan van de side letters erkend. D&T zou onkundig zijn gelaten over de side letters en daarom volledige consolidatie op basis van de control letters hebben goedgekeurd.

Jerónimo Martins Retail

38. Halverwege 1992 ging Ahold een joint venture aan met Estabelecimentos Jerónimo Martins & Filho Administração e Participações S.A. (“Jerónimo Martins”) onder de naam Jerónimo Martins Retail (“JMR”) genoemd worden. De Soares dos Santos familie is de voornaamste aandeelhouder van Jerónimo Martins.
39. Krachtens de joint venture overeenkomst droeg Jerónimo Martins, die actief was op de Portugese levensmiddelenkleinhandel en –groothandelmarkt, 41 detailhandelwinkels (Pingo Doce and Supergarb) aan JMR over in ruil voor een belang van 51% in de joint venture. Ahold kocht de resterende 49% kopen voor circa NLG 100 miljoen.
40. In plaats van de overwegende zeggenschap over de joint venture aan één van beide partijen toe te kennen, voorziet artikel vijf van de aandeelhoudersovereenkomst in *gezamenlijke zeggenschap* over JMR door Ahold en Jerónimo Martins. JMR wordt bestuurd door een raad van bestuur die uit zeven leden bestaat. Vier hiervan worden door Jerónimo Martins aangesteld en drie door Ahold. Besluiten door de raad van bestuur worden bij unanimiteit genomen. Ahold had en heeft dus geen overwegende zeggenschap in de raad van bestuur.
41. Een afbeelding van de eigendomsbelangen in JMR volgt hieronder:

42. Op 13 januari 2000 kondigden Jerónimo Martins en Ahold aan dat zij besprekingen voerden om hun huidige joint venture activiteiten aanzienlijk uit te breiden en te wijzigen door een nieuwe 50/50 joint venture op te zetten die de huidige activiteiten van JMR in Portugal - Pingo Doce supermarkten, Feira Nova hypermarkten en JMR's belang in Madeira – zou omvatten¹². De fooddistributieactiviteiten van JMR, Recheio in Portugal en Madeira in Polen, en haar Se Supermarkten in Brazilië, evenals Ahold's activiteiten in Tsjechië, Polen en Spanje, zouden ook opgenomen worden. Al snel werden de besprekingen voor zes maanden opgeschort, om, na kort te zijn hervat in het najaar van 2000 voor onbepaalde te worden uitgesteld. De zeggenschapsverhouding in JMR is derhalve steeds ongewijzigd gebleven.
43. Hoewel Ahold niet meer dan een belang van 49% houdt in JMR en besluiten bij unanimitieit worden genomen, is JMR met ingang van 1993 volledig door Ahold in de jaarrekening geconsolideerd. De volledige consolidatie valt samen met het aantreden van Van der Hoeven als voorzitter van de raad van bestuur van Ahold. Van der Hoeven, die dan nog tevens de functie van cfo vervult, laat in het jaarverslag over 1992 weten, dat volledige consolidatie van JMR vanaf 1993 gerechtvaardigd is gelet op: "*onze bestuurlijke betrokkenheid en tussen aandeelhouders gesloten overeenkomsten.*" Dit terwijl de, mede aan de Europese Commissie ter goedkeuring voorgelegde, aandeelhoudersovereenkomst bepaalt dat JMR gezamenlijk wordt geleid.

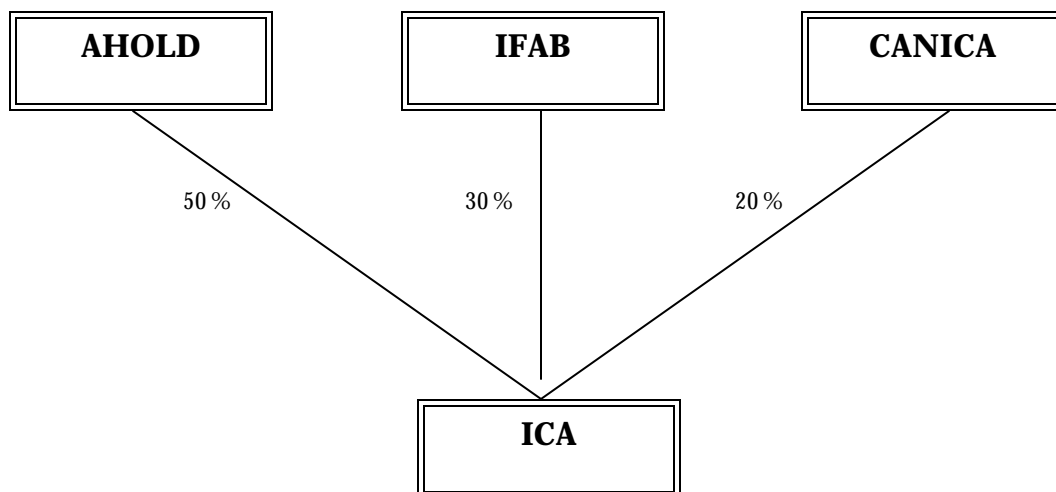
¹² Productie 10

44. Volgens een artikel in NRC van 21 februari 2004 is de volledige consolidatie van JMR steeds een bron van discussie geweest tussen Ahold en D&T. Onder meer in 1998 zou D&T hebben aangedrongen op het afgeven van een side letter op grond waarvan Ahold alsnog zou kunnen staven overwegende zeggenschap te hebben over JMR. In 2000 zou in een memo van D&T aan Ahold uiteen zijn gezet dat volledige consolidatie niet zou zijn toegestaan. Ook het bestuur van Ahold zou terdege hebben beseft geen overwegende zeggenschap te hebben over JMR. NRC verwijst hiervoor naar notulen van een telefonische vergadering op 11 december 2002 waar Van der Hoeven ten aanzien van JMR zou hebben opgemerkt: "*In Portugal is onze invloed meer op afstand.*"
45. In weerwil van waarschuwingen van D&T en de eigen wetenschap dat geen overwegende zeggenschap bestond bij gebreke van een side letter, heeft Ahold de volledige consolidatie van JMR van 1993 tot en met 2001 gehandhaafd. Over de jaren 1999, 2000 en 2001 is daarmee in totaal circa EUR 2 miljard te veel aan omzet weergegeven door Ahold. Aldus is sprake van een gegronde reden om aan een juist beleid te twijfelen.

ICA

46. In april 2000 verwierf Ahold een belang van 50% in de Zweedse vennootschap ICA Ahold AB ("ICA")¹³. Naast Ahold worden de aandelen in ICA voor 30% gehouden door de Zweedse vennootschap ICA Förbundet AB, een coöperatieve onderneming van supermarktexploitanten, en voor 20% door de Noorse vennootschap Canica, die eigendom is van de Noorse zakenman S.E. Hagen ("Hagen"). Roland Fahlin ("Fahlin"), de voorzitter van de raad van bestuur van ICA Förbundet, werd benoemd tot voorzitter van de raad van bestuur van de joint venture. Hagen en een door Ahold aangewezen persoon werden ieder vice voorzitter van de raad van bestuur.
47. ICA is de houdstermaatschappij van de ICA Groep, een groep ondernemingen die onder meer supermarkten exploiteert in Scandinavië en de Baltische staten.
48. Hieronder volgt een grafische weergave van de eigendomsbelangen in ICA tijdens de periode waarvoor COPERA een onderzoek verzoekt:

¹³ Producties 11 en 12

12 april 2000

49. Ahold heeft nooit overwegende zeggenschap over ICA verworven. ICA Förbundet heeft dit willen tegenhouden als waarborg voor de onafhankelijkheid van de leden van de ICA Groep. Toch wilde Ahold ICA, evenals haar andere joint ventures, volledig consolideren. Volgens een artikel in NRC van 14 februari 2004, zou D&T al op 11 januari 2000 Ahold erop hebben gewezen dat het belang van 50% in ICA volledige consolidatie niet toeliet. Marjanne van Ittersum ("Van Ittersum"), werkzaam op de afdeling Administration and Control, waar de boekhouding van Ahold wordt verzorgd, zou in een interne vertrouwelijke notitie Bert Verhelst ("Verhelst"), het hoofd van de afdeling Administration and Control, van de waarschuwing van D&T op de hoogte hebben gebracht met daarbij de suggestie: "*De enige mogelijkheid is wellicht een "side letter", maar zelfs daar heb ik mijn twijfels over.*" Zij gaf verder aan dat de kwestie door Meurs werd behandeld.
50. Een voorstel van Ahold in een interne notitie van 19 april 2000 om in de loop van het jaar bewijs te vergaren dat Ahold wel degelijk de overwegende zeggenschap heeft over ICA, zou door D&T van de hand zijn gegaan.
51. Bij brief van 2 mei 2000 schrijft lid van de raad van bestuur van Ahold, Jan Andreae ("Andreae"), aan de andere ICA joint venture partners, dat Ahold de joint venture overeenkomst aldus begrijpt, dat zij een doorslaggevende stem heeft in de besluitvorming bij het ontbreken van overeenstemming (de "ICA control letter"). Op 5 mei 2000 is de brief door Fahlin namens ICA Förbundet en door Hagen namens Canica voor akkoord ondertekend. Bij brief van eveneens 5 mei 2000 lieten Fahlin en Hagen Ahold echter weten zich niet in de ICA control letter te kunnen vinden en deden daarmee de daarin neergelegde

afpraak teniet (de "ICA side letter"). De ICA side letter is weer namens Ahold voor akkoord ondertekend door Andreae¹⁴.

52. Op basis van de ICA control letter stemde D&T alsnog in met volledige consolidatie van ICA. Van het bestaan van de ICA side letter is D&T onkundig gelaten. Ahold heeft derhalve haar accountant onjuist voorgelicht over de daadwerkelijke zeggenschapsverhouding binnen ICA.
53. Vanaf september 2000 is Fahlin toegetreden tot de raad van commissarissen van Ahold en is lid van de Audit Committee. Ondanks de wetenschap die Fahlin had van de mede door hemzelf ondertekende ICA side letter heeft hij als lid van het Audit Committee er nooit op gewezen dat de volledige consolidatie van ICA in de jaarrekening van Ahold, die mede door hem werd goedgekeurd, onjuist was.
54. Eerst in september 2002 kregen de interne accountantsdienst en de afdeling juridische zaken van Ahold kennis van de ICA side letter in het kader van een forensisch onderzoek naar Hagen en diens activiteiten. Naar aanleiding daarvan is advies ingewonnen bij het Amerikaanse advocatenkantoor White & Case LLP, dat adviseerde onmiddellijk zowel D&T als de raad van commissarissen op de hoogte te brengen van de ICA side letter.
55. Op 25 oktober 2002 heeft Ahold D&T ingelicht over de ICA side letter. Volgens het jaarverslag 2002 zou ook de raad van commissarissen in oktober 2002 zijn geïnformeerd. D&T heeft bij brief van 12 november 2002 De Ruiters geadviseerd een onderzoek in te stellen in afwachting waarvan D&T haar werkzaamheden staakte. Op 18 november 2002 heeft De Ruiters mr Eisma en mr Van Dijk van De Brauw Blackstone Westbroek advocaten ("DBBW") opdracht gegeven tot het instellen van het geadviseerde onderzoek.
56. Hangende het onderzoek van mr Eisma en mr Van Dijk naar de ICA side letter, hielden zowel Meurs als Van der Hoeven vast aan het standpunt dat de consolidatie van ICA mogelijk was omdat Ahold feitelijk overwegende zeggenschap uitoefende. Bij een brief van 5 november 2002 aan D&T somde Meurs verschillende feiten op die consolidatie zouden rechtvaardigen, hoewel uit de joint venture overeenkomst en de ICA side letter het tegendeel

¹⁴ Productie 13

bleek¹⁵. Ook Van der Hoeven zond nog op 8 januari 2003 een memo aan het Audit Committee waarin hij uiteen zet dat Ahold feitelijk de leiding over ICA zou hebben¹⁶.

57. Op 13 januari 2003 presenteerde mr Eisma en mr Van Dijk hun rapport waarin. Volgens het artikel in NRC van 14 februari 2004 zou het rapport onder meer de volgende conclusies en aanbevelingen bevatten: (i) onmiddellijk aftreden van Meurs, (ii) de positie van Fahlin als lid van het Audit Committee en de raad van commissarissen te overwegen, (iii) consolidatie van ICA zou noch volgens NL GAAP, noch volgens US GAAP zijn toegestaan, (iv) het inlichten van de SEC en (v) aanpassing van de cijfers ten aanzien van ICA en wellicht ook JMR. Geen van de aanbevelingen is tot 24 februari 2004 door de raad van commissarissen opgevolgd.
58. Zowel het openbaar ministerie als Euronext Amsterdam zijn in 2003 een onderzoek gestart naar onder meer de ICA side letter. Het openbaar ministerie richt zich op de verdenking van valsheid in geschrifte. Het onderzoek is nog gaande. Euronext Amsterdam heeft inmiddels op 28 mei 2004 aan Ahold een ernstige schriftelijke waarschuwing gegeven voor overtreding van artikel 28 h Fondsenreglement. Ahold had de informatie dat op 13 januari 2003 (gerede) twijfel bestond over de mogelijkheid van consolidatie van ICA over 2002 terstond openbaar dienen te maken, hetgeen is nagelaten. Daarbij is tevens overwogen dat op 13 januari 2003 vaststond dat consolidatie van ICA over voorgaande jaren niet kon worden gehandhaafd.
59. COPERA wijst er voorts op dat Ahold niet alleen de ICA side letter heeft verzwegen, maar tevens dat zij vanaf 27 april 2004 kan worden verplicht de belangen van Canica en ICA Förbundet in ICA over te nemen tegen marktwaarde. Hiermee rust een aanzienlijke (latente) verplichting van naar schatting EUR 1,5 miljard op Ahold die eerst bij persbericht van 8 oktober 2002, meer dan twee jaar na het aangaan van de joint venture, openbaar is gemaakt¹⁷.
60. Opmerkelijk genoeg hanteerde Van der Hoeven de uitkoopplicht van Ahold van haar partners in ICA in zijn memo van 8 januari 2003 aan het Audit Committee juist als een argument om de rechtvaardiging van consolidatie van ICA mee te onderbouwen. Van der Hoeven wijst in het memo erop dat de verplichting aanzienlijke risico's voor Ahold meebrengt. Dit kennelijke besef bij Van der Hoeven laat zich lastig rijmen met het

¹⁵ Productie 14

¹⁶ Productie 17

¹⁷ Producties 15 en 16

verzwijgen van de verplichting gedurende meer dan twee jaar. Een dergelijk significant risico had openbaar moeten worden gemaakt.

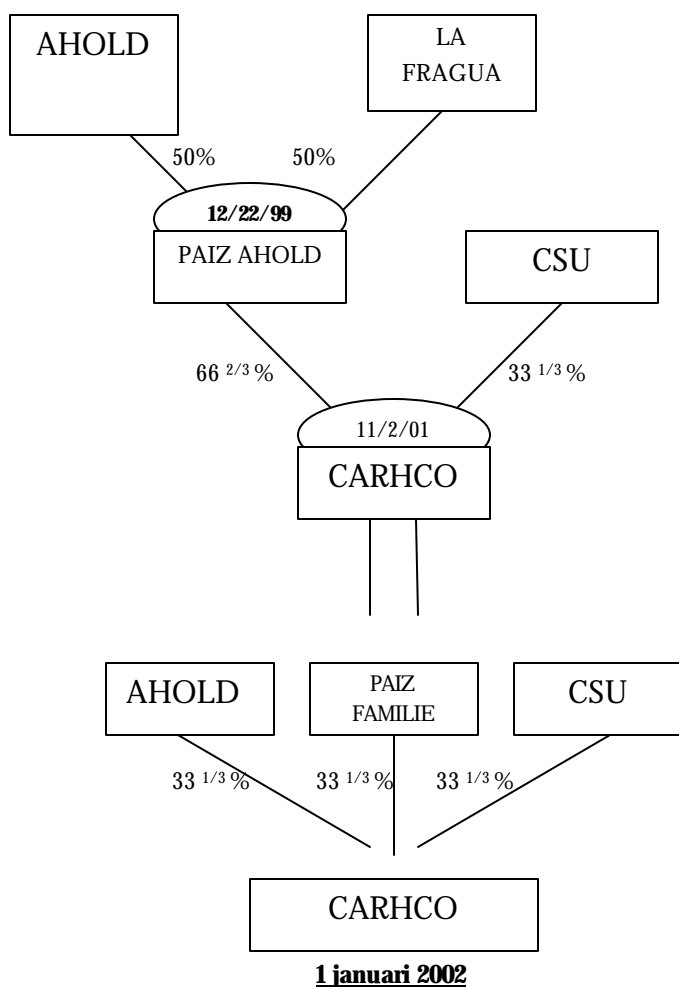
61. Samenvattend stelt COPERA vast dat Ahold (i) meer dan twee jaar D&T onkundig heeft gelaten van de ICA side letter, (ii) Fahlin kennis droeg van de ICA side letter maar het Audit Committee en de raad van commissarissen hier niet van op de hoogte bracht, (iii) Fahlin jaarrekeningen van Ahold goedkeurde terwijl hij bekend was met de onterechte consolidatie van ICA, (iv) het belegend publiek en toezichthouders niet over de ICA side letter heeft ingelicht, hoewel het bestaan hiervan in bredere kring binnen Ahold reeds bekend was in oktober 2002, (v) geen van de aanbevelingen van mr Eisma van 13 januari 2003 heeft opgevolgd voor 24 februari 2003. Hiermee zijn gegronde redenen gegeven om aan een juist beleid bij Ahold te twijfelen.

Paiz Ahold

62. In december 1999 heeft Ahold 50% van de aandelen verworven in Paiz Ahold¹⁸. De nadere 50% van de aandelen werd gehouden door Coban Holdings, een vennootschap waarvan de aandelen worden gehouden door de Paiz familie. Paiz Ahold hield 80,5% van de aandelen in La Fragua S.A. in Guatemala ("La Fragua"), dat supermarkt exploiteert in Guatemala, El Salvador en Honduras. De overige 19,5% aandelen in La Fragua was eigendom van de werknemers en derden met een nauwe relatie met de Paiz familie.
63. In november 2001 ging Paiz Ahold een joint venture aan met CSU International uit Costa Rica onder de naam Central American Retail Holding Companies ("CARHCO")¹⁹. De nieuwe joint venture was bedoeld om activiteiten in Midden Amerika samen te voegen. Het belang in La Fragua werd door Paiz Ahold aan CARHCO overgedragen in ruil voor 66 2/3% van de aandelen in CARHCO. CSU International verwierf de overige 33 1/3% van de aandelen.
64. Hieronder is afgebeeld een weergave van Ahold's belang in de Paiz Ahold vennootschap:

¹⁸ Productie 18

¹⁹ Productie 19

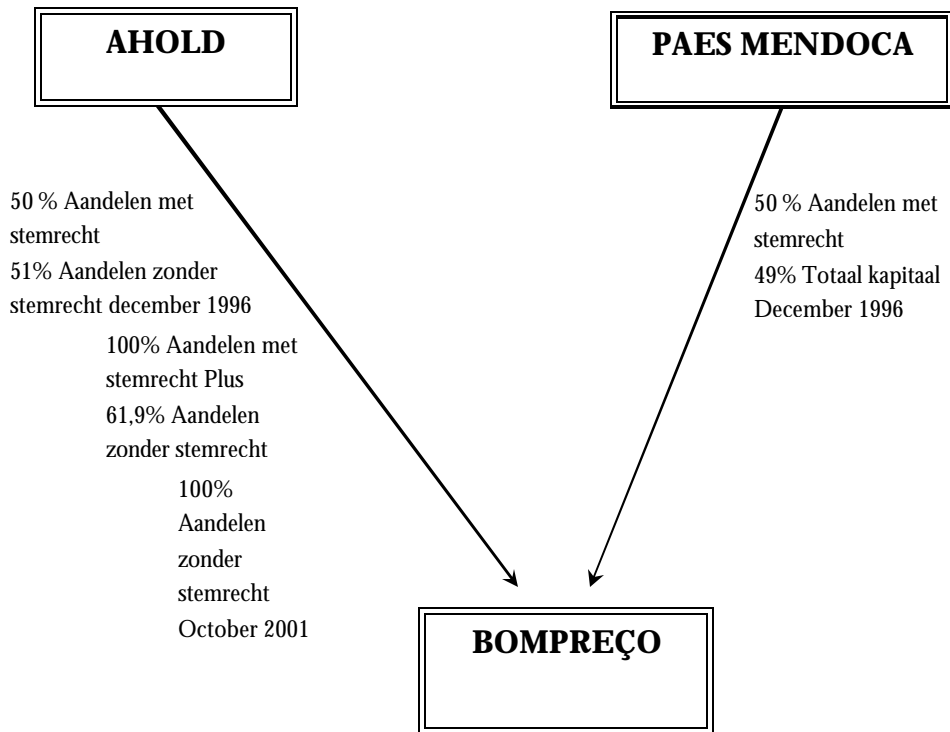
65. Tot aan de oprichting van CARHCO 1 januari 2002 consolideerde Ahold Paiz Ahold volledig, hoewel geen overwegende zeggenschap door Ahold werd uitgeoefend. Ook in dit geval geschiedde consolidatie op basis van een control letter. Ook in dit geval bestond echter een tegenstrijdige side letter, die voor D&T en de raad van commissarissen werd verzwegen. Op geen enkel moment was het Ahold derhalve toegestaan Paiz Ahold volledig te consolideren.
66. Evenals bij ICA rust op Ahold de (latente) verplichting het aandeel van haar joint venture partner over te nemen tegen marktprijs indien het belang van de Paiz familie in CARHCO daalt tot 13,3% of minder. Ook deze verplichting is eerst op 8 oktober 2002 door Ahold bekend gemaakt.

67. Samenvattend stelt COPERA vast dat Ahold (i) Paiz Ahold ten onrechte heeft geconsolideerd, (ii) het bestaan van een control letter en side letter verborgen heeft gehouden, evenals (iii) de verplichting tot uitkoop van de Paiz familie. Hiermee zijn gegronde redenen gegeven om aan een juist beleid te twifelen.

Bompreço

68. Ahold ging voor het eerst een joint venture in Zuid-Amerika aan in 1996 door een belang van 50,1% in Bompreço S.A. Supermercados Nordeste (“Bompreço”), dochteronderneming van Bompreço S.A., te verwerven. Bompreço is gevestigd in Brazilië. Volgens de overeenkomst verkreeg Ahold indirect 50% van de aandelen met stemrecht en 50,1% van het totale kapitaal van Bompreço. Joao Carlos Paes Mendonca, voorzitter van de raad van bestuur van Bompreço, en zijn familie, waren (indirect) eigenaar van het overige belang in de joint venture.
69. Om Bompreço volledig te kunnen consolideren, ondanks het ontbreken van overwegende zeggenschap, is door Ahold ook in dit geval gebruik gemaakt van een control letter die vervolgens teniet werd gedaan door een side letter. Volgens het artikel in NRC van 14 februari 2004 zond Meurs op 12 mei 1999 een brief aan Joao Carlos Paes Mendonca van gelijke strekking als de latere ICA control letter om D&T de zekerheid te geven dat volledige consolidatie van Bompreço gerechtvaardigd was. Op 17 mei 1999 ondertekende Joao Carlos Paes Mendonca de brief voor akkoord om tegelijk een afzonderlijke brief aan Meurs terug te zenden waarin hij stelde de interpretatie door Ahold van de aandeelhoudersovereenkomst te verwerpen. Meurs op zijn beurt ondertekende die brief weer voor akkoord. Bovendien zou ook Van der Hoeven deze side letter hebben mede ondertekend.
70. In juni 2000 verkreeg Ahold alsnog alle aandelen in Bompreço, en daarmee volledige zeggenschap²⁰. Inmiddels is Bompreço in maart 2004 door Ahold verkocht aan Wal Mart Stores Inc.
71. Hieronder volgt een overzicht van de ontwikkeling van Ahold’s aandeel in de belangen van Bompreço:

²⁰ Productie 20

72. Samenvattend stelt COPERA vast dat Ahold ook in het geval van Bompreço (i) ten onrechte volledig heeft geconsolideerd terwijl tot 2000 volledige zeggenschap ontbrak (ii) de side letter verborgen heeft gehouden. Hiermee zijn wederom redenen gegeven om aan een juist beleid bij Ahold te twijfelen.

Disco Ahold International Holdings N.V. (“DAIH”)

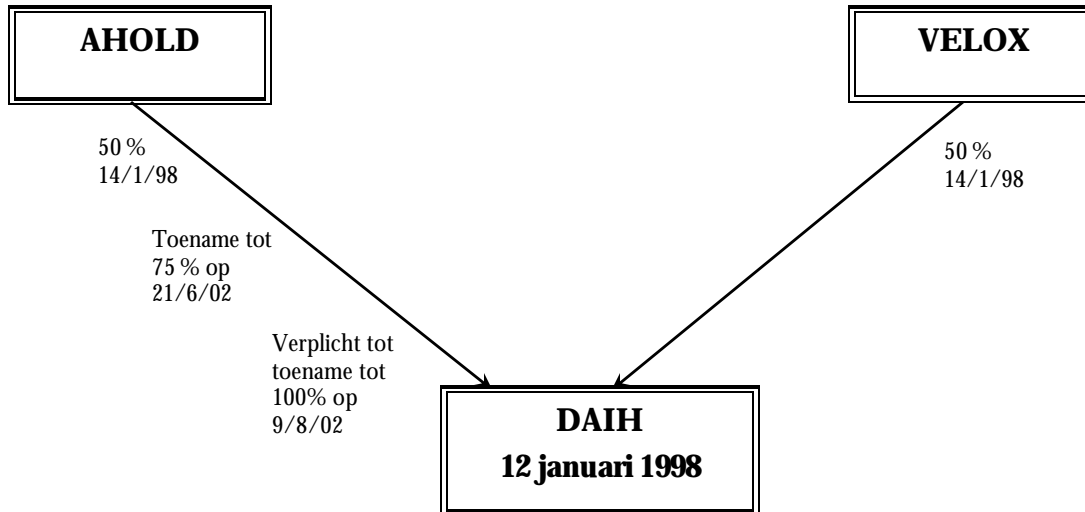
73. In januari 1998 verwierf Ahold van Velox Retail Holdings (“VRH”) 50% van de aandelen in de Nederlands Antilliaanse vennootschap DAIH, die op haar beurt 50,4% hield van de aandelen hield in Disco, een Argentijnse keten van supermarkten, en het Chileense supermarktbedrijf Santa Isabel S.A. met activiteiten in Chili, Peru, Paraguay en Ecuador. VRH is eigendom van en wordt geleid door de familie Peirano en maakt deel uit van de Velox groep. Ahold en VRH hadden beide gelijke zeggenschap in DAIH.
74. In de loop van juli en augustus 2002 heeft Ahold alle aandelen in DAIH verworven en daarmee de volledige zeggenschap²¹. Niettemin werd ook deze joint venture van meet af aan volledig geconsolideerd op basis van een control letter, die werd ontkracht in een geheim gehouden side letter. Volgens een artikel in NRC van 17 februari 2004 zou DAIH bestuurder Eduardo Orteu het bestaan van de side letter bekend hebben gemaakt binnen

²¹ Productie 22

Ahold, nadat hem ontslag door Ahold was aangezegd, en daarmee de aanzet hebben gegeven tot het persbericht van 24 februari 2004.

75. Wat daar ook van moge zijn, COPERA stelt wederom vast dat Ahold door een onjuiste voorstelling van zaken te geven DAIH vanaf 1998 ten onrechte heeft geconsolideerd. Hiermee is een gegronde reden gegeven om aan een juist beleid te twifelen.

76. Hieronder volgt een weergave van de respectieve belangen in DAIH:

C. De VRH leningen

77. De aankoop van de overige 50% van de aandelen in DAIH door Ahold in juli en augustus 2002 was niet vrijwillig. VRH was bij verschillende banken leningen aangegaan om aan haar verplichting tot investering in DAIH te kunnen blijven voldoen. Tot zekerheid voor terugbetaling van de leningen waren de door VRH in DAIH gehouden aandelen aan de banken in pand gegeven. Op haar beurt had Ahold zich verplicht de aandelen van de banken over te nemen tegen een vooraf vastgestelde prijs indien deze hun pandrecht zouden uitoefenen en op deze wijze indirect terugbetaling van de leningen gegarandeerd.
78. Bij persbericht van 17 juli 2002 maakte Ahold bekend bericht te hebben ontvangen dat VRH in gebreke was gebleven om aan haar verplichtingen op grond van de leningen te voldoen, zodat Ahold gehouden was de aandelen en de leningen over te nemen waarmee een kostenpost van circa USD 490 miljoen gemoeid was²². Op 2 oktober 2003 liet Ahold weten

²² Productie 21

dat het netto resultaat met EUR 372 miljoen negatief werd beïnvloed als gevolg van de garantieverplichting.²³

79. Ahold heeft verzuimd om voor de latente verplichting jegens de banken voor de leningen aan VRH een voorziening te treffen en de verplichting te melden in de jaarrekeningen 1998, 1999 en 2000. Hiermee is een gegronde reden gegeven om aan een juist beleid te twijfelen.
80. Volledigheidshalve merkt COPERA nog op dat VRH en de relatie tussen VRH en Ahold nog altijd onderwerp zijn van justitieel onderzoek en van procedures in verschillende Zuid Amerikaanse landen. In Nederland is door de Stichting Onderzoek Bedrijfs Informatie (“SOBI”) een aanklacht in bij de Amsterdamse officier van justitie tegen Van der Hoeven ingediend op grond van verdenking van medeplichtigheid aan verduistering van het door Ahold ten behoeve van VRH betaalde bedrag. Centraal in de aanklacht staat de band tussen Van der Hoeven en leden van de Peirano familie, eigenaars van het moeder bedrijf van VRH, de Velox Groep. Volgens SOBI is het betreffende bedrag mogelijk verduisterd.

D. U.S. Foodservice

81. USF is gevestigd in de Verenigde Staten met hoofdkantoor in Columbia, Maryland. USF levert voedingsproducten aan restaurants, levensmiddelenondernemingen, ziekenhuizen, universiteiten en hotels. Ahold heeft alle aandelen in USF in april 2000 voor ongeveer USD 3,6 miljard verworven²⁴.
82. In het persbericht van 24 februari 2003 maakte Ahold bekend dat sprake was van overwaarding van inkomsten tot circa USD 500 miljoen in verband met promotionele bijdragen bij USF. Zoals hierboven aangegeven is dit bedrag later vastgesteld op USD 880 miljoen. Promotionele bijdragen zijn vergoedingen die leveranciers toekennen in de vorm van een korting om reclame voor hun product te stimuleren. Door USF was een hoger bedrag aan promotievergoedingen geboekt dan feitelijk was ontvangen.
83. Eerst op 12 februari 2003 heeft Ahold een intern forensisch onderzoek laten uitvoeren naar USF door White & Case en Protiviti Inc, een accountantskantoor. Ahold had echter al veel eerder gealarmeerd moeten zijn over onregelmatigheden bij USF en maatregelen moeten treffen. Reeds bij de overname van USF in april 2000 wist Ahold dat de interne controle van USF ontoereikend was zeker waar het ging om promotievergoedingen.

²³ Productie 23

²⁴ Productie 25

Eustace erkent falende interne controle USF en nalatigheid Ahold

84. Op 11 maart 2003 werd Dudley Eustace (“Eustace”) benoemd tot interim Chief Financial Officer bij Ahold²⁵.
85. Op 8 mei 2003 hield Eustace twee conference calls om analisten en beleggers op de hoogte te brengen van de resultaten van de interne forensische onderzoeken naar USF. De eerste conference call werd gehouden om 11:30 uur en de tweede conference call werd gehouden om 16:00 uur. Beide conference calls zijn af te luisteren op de website van Ahold.
86. Tijdens de eerste conference call van 8 mei 2003 merkte Eustace onder meer het volgende op:

Vraag: Good morning. To what extent is the cash or the net debt position at Ahold different because of the (unintelligible), everything that is taking place, that cash left the business.

Eustace: Good question. But, in fact, in this particular case cash has not left the business. What we had was a false receivable. So what it means is that cash that we expected to collect is not coming in. So the balance that was on the books on December, '02 of 880 million is not receivable.

Vraag: Okay. Thank you. The second point is one of more of curiosity really. If as we understand the fraud is linked to two specific individuals and goes no further, doesn't it slightly concern you that the senior management's control was such that they knew that they did not realize that two-thirds of the business profitability didn't exist.

Eustace: Certainly I have the same sort of concerns as you reflect. I find it inconceivable that such a fraud can remain undetected for so long But I can only also speculate as to what the atmosphere was within a tight-knit group of people that have been working together for years, where loyalties and confidences are taken as red and suspicions are not raised. But it does seem to me also quite extraordinary that a business can go on so long with the creation of fraudulent receivables and they are not picked up, either, by the way, by management or by the auditors.

87. Over het falen van de interne controle bij USF merkte Eustace op:

²⁵ Productie 26

Eustace: Let me just talk about the controls, if I may. I think it's terribly important. When we bought U.S. Foods effective April 1, 2000 the management, Jim Miller said you have to know my control systems on PA's are not good at all. So the company took that on board and looked at improving the control systems and they spent some time working on that and then bought a company called PYA Monarch. This is a company which has better systems than we got so let's try to migrate those systems to U.S. Food. So they started working on that and then they bought Alliant which was last 2001 in the autumn I think, December, 2001, and they found that Alliant had a far better system than any they had seen before called SIS. So they said this is the system we are going to use for the whole of U.S. Food. That is the program which they are now installing where they expect the first stage to be live in July and the whole thing to be finished by December of this year. What it's meant of course is that essentially the company has been flying blind with very, very inadequate control systems on what is the most important part of its income and if you have got a system which is inadequate and, B, collusion to create fraud, then you have a recipe for disaster and that is actually what happened.

88. Tijdens de tweede conference call van 8 mei 2003 werden aan Eustace opnieuw vragen gesteld over de ontoereikende financiële controles bij USF. Hierover merkte Eustace op:

Vraag: Lastly, what type of remedial action will you be taking at U.S. Foodservice to not let this type of thing happen again?

Eustace: Well, the basic problem has been poor systems, poor systems that came to us with U.S. Food Service, which Jim Miller pointed out to the company and said, look, you have to realize my systems controlling my PA is not good and needed attention. Attention was given to improving those systems and kept changing as the year went by or as the years went by. When we bought PYA Monarch they thought well maybe the PYA Monarch systems are better than the ones that U.S. Food had and then we bought Alliant and it was felt this had the best systems in the business, a system called SIS. So the company now is implementing the IT system from Alliant and they expect the first section will be fully implemented by July and fully implemented by the end of the year. But the fraud was perpetrated in part because -- was facilitated I should say, I should say, because the systems were not good enough to track the PA's.

89. Tijdens de eerste conference call van 8 mei 2003 erkende Eustace dat Ahold voortdurend was gewezen op de ontoereikende interne controle bij USF, maar dit kennelijk gewoon heeft genegeerd:

Vraag Why was -- if there was an issue on the control system with the Foodservice business, why wasn't that flagged to the auditors by senior management?

Eustace: Well, the auditors actually -- the auditors raised it in every report.

“Klokkenluider” Ernie Smith waarschuwde Ahold al in 2000

90. Kort na het persbericht van 24 februari 2003 werd door verschillende kranten in de Verenigde Staten bericht dat voormalig USF cfo Ernie Smith (“Smith”) de ernstige tekortkomingen in de interne controles en boekhouding van USF in de eerste maanden van 2001 onder de aandacht van Ahold heeft gebracht.

91. Op 10 maart 2003 publiceerde *The Financial Times* een artikel waarin onder meer het volgende is te lezen²⁶:

A senior finance officer at US Foodservice alerted the Netherlands headquarters of Ahold, the grocery retailer and distributor, about potential problems in the US food distributor’s accounts as early as 2001, according to a former executive at Ahold.

The former executive, who asked not to be identified, said Ernie Smith, a respected veteran of Ahold USA, left the company three months after being appointed chief financial officer of US Foodservice, a Maryland-based division of the Dutch grocery conglomerate, because he was allegedly uncomfortable with US Foodservice’s accounting standards.

The former insider says senior Ahold finance officials were alerted to questionable accounting at US Foodservice two years ago by Mr. Smith. Those concerns were not properly addressed, the person added. Mr. Smith declined to comment.

The incident was not the first time Ahold was made aware of potential problems at US Foodservice, which was built by Jim Miller, chief executive officer. A former Ahold executive said internal Ahold auditors were puzzled by US Foodservice’s accounts before the Dollars 3.6bn takeover in 2000.

92. Op 15 maart 2003 publiceerde *The Washington Post* een artikel met onder meer de volgende informatie²⁷:

Since the Rykoff-Sexton acquisition, U.S. Foodservice has gone through four chief financial officers in five years, with at least one of them citing concerns upon departure.

²⁶ Productie 27

²⁷ Productie 28

Ernie Smith, U.S. Foodservice's chief financial officer until March 2001 and a former executive at parent company Ahold, said he could not comment about his departure, citing a nondisclosure agreement. But a person familiar with his departure said Smith left after he raised questions about the way the company accounted for marketing dollars it received from manufacturers.

Smith "called me two days before and said, I'm not going to make it there," the person said. "He said it had to do with the reporting. It wasn't right and he wasn't going to do it."

Before Smith left, he called both the chief executive and the CFO of Royal Ahold NV about his concerns, according to the source. "He was really disappointed when they didn't take action." A spokeswoman for Ahold said the company is aware of these allegations but declines to comment.

One former finance manager who worked at U.S. Foodservice after it acquired Alliant Foodservice in 2000 said the company seemed more focused on raising money from food manufacturer rebates than from selling food and other products to restaurants, which puzzled him.

93. Ook in het boek *Het drama Ahold* doet Jeroen Smit gedetailleerd verslag van de pogingen van Smith om de interne controle bij USF te verbeteren. Al tijdens de due diligence, voorafgaand aan de overname door Ahold van USF, zou Smith zijn bezorgdheid hebben geuit over de boekhoudsystemen bij USF. Nadat Smith op 2 januari 2001 zijn aanstelling als cfo bij USF had aanvaard bleek hem voortdurend van de gebrekkigheid van de boekhoudkundige informatie die werd verstrekt.
94. Na met moeite de cijfers van USF over 2000 gereed te hebben gekregen, benaderde Smith Ahold met het voorstel om de diverse boekhoudsystemen van USF te actualiseren en te centraliseren – met speciale aandacht voor het boeken van promotievergoedingen en verkoopkortingen. Smith koos voor het Performance Allowance Tracking System ("PATS") dat ook in gebruik was bij PYA/Monarch, een voedselleverancier in de Verenigde Staten die Ahold op 5 december 2000 had overgenomen.
95. Kort gezegd is PATS een geautomatiseerd systeem dat de gebruiker in staat stelt contractuele details in het systeem in te voeren zodra een overeengekomen korting wordt ingevoerd in de computer. Op dat moment stuurt de PATS een brief naar de verkoper van wie de korting wordt verwacht. De leverancier wordt vervolgens verzocht het bedrag van de korting te bevestigen door het zenden van een brief naar de accountant van USF, D&T.

96. Het personeel van PYA/Monarch ging USF medewerkers trainen in het gebruik van PATS. Maar tot verbazing van Smith waren er begin maart 2001 nog geen gegevens ingevoerd in het PATS-systeem. Smith heeft er vervolgens bij Miller op aangedrongen dat men bij USF PATS daadwerkelijk in gebruik nam, maar zonder resultaat. Om deze reden belde Smith Meurs om diens hulp in te roepen. Smith informeerde Meurs dat zich grote problemen zouden gaan voordoen, tenzij USF zijn interne financiële controles op orde kreeg.
97. Meurs besprak op zijn beurt de gesignaleerde problemen bij USF met Van der Hoeven, Robert Tobin ("Tobin") en Jim Miller. Miller verzekerde Meurs en Van der Hoeven dat alles onder controle was en dat Smith lastig begon te worden. De directeurs van Ahold ondernamen geen actie.
98. Nog geen week na het uiten van zijn bezorgdheid aan Meurs besloot Smith dat hij niet langer als cfo van USF kon functioneren. In een afscheidsgesprek met Tobin legde Smith nogmaals uit dat USF ernstige problemen had met het boeken van leverancierskortingen. Twee weken na deze bijeenkomst met Tobin stuurde Smith een memo naar Meurs waarin Smith de boekhoudkundige problemen beschreef. Uiteindelijk besprak Meurs de inhoud van het memo van Smith met Tobin en met leden van het Audit Committee van Ahold onder leiding van De Ruiter. Voorts besprak Meurs de zorgen van Smith met Thijs Smit, vanaf 1 april 2001 de Senior Vice President Internal Audit bij Ahold. Met instemming van Robert Tobin en het Audit Committee van Ahold reisden Meurs en Smit naar de Verenigde Staten om de situatie omtrent de interne controles bij USF te inspecteren.
99. Op basis van hun bezoek aan de Verenigde Staten kwamen Meurs en Smit tot de conclusie dat de boekhoudsystemen bij USF ontoereikend waren. In overleg met D&T besloten Meurs en Smit het bevestigingsstelsel van verkoopkortingen bij USF te vervangen. Het nieuwe stelsel, dat werd aanbevolen door D&T, zou in het voorjaar en de zomer van 2001 worden geïmplementeerd. Met dit nieuwe computersysteem zou D&T telkens als USF een korting boekte een bevestigingsbrief van een USF-leverancier ontvangen. Mede om die reden was Tobin verbijsterd toen hij vernam van de aanzienlijke overwaardering van het inkomsten bij USF: Tobin vroeg zich af hoe het op aanraden van D&T geïnstalleerde controlesysteem kon hebben gefaald.

100. Overigens was het bij USF al veel langer kennelijk gebruikelijk hogere leverancierskortingen te boeken dan daadwerkelijk waren ontvangen. Op 16 maart 2003 publiceerde *The Baltimore Sun* een artikel met onder meer de volgende inhoud²⁸:

A former executive with a predecessor of U.S. Foodservice, the embattled Columbia food distributor whose accounting practices are under federal investigation, said yesterday that the company was using controversial bookkeeping methods at least six years ago - three years earlier than previously disclosed - and perhaps since the company was founded in 1989.

David F. McAnally, the former chief financial officer of Rykoff-Sexton Inc., said he alerted his board of directors to the "smoke and mirrors approach" when his company proposed to merge with JP Foodservice Inc. in 1997, a deal that would later create the modern U.S. Foodservice. He said he resigned when the board rejected his concerns and followed through with the merger, siding with James Miller, the JP executive who is now chief executive officer of U.S. Foodservice.

"It was my belief, as CFO, that their approach to booking income was overstating their values by an awful lot of money," said McAnally, who now runs a small energy company in Pennsylvania. He could not recall a dollar figure, but said he believed that the company's books were "off by hundreds of millions of dollars of value" at the time.

McAnally said he encountered similar accounting tactics when Rykoff-Sexton Inc. was considering its merger with JP Foodservice, a Columbia-based company that Miller founded in 1989. The two companies merged in 1997 to create the nation's second-largest food distributor and later took on the name U.S. Foodservice, which had been a Rykoff-Sexton subsidiary.

According to McAnally, JP Foodservice had long been recording some promotional discounts before it sold the related products, and proposed to continue that practice after the merger. McAnally said he objected and recommended that his board of directors reject the deal.

"I believed very strongly that if you were going to realize income you needed to sell the product first," McAnally said. "Jim Miller's approach was to book it based on a history of being able to push those volumes through the distribution cycle. It was an approach that, in my opinion, was destined for failure."

"I was not at all surprised when I saw that it had all come back to haunt them," he said.

²⁸ Productie 29

101. Volledigheidshalve wijst COPERA er nogmaals op dat ook bij andere dochteronderneming van Ahold in de Verenigde staten onregelmatigheden zijn aangetroffen. De inkomsten voor belasting van Ahold dienden ook met USD 29 miljoen omlaag te worden bijgesteld als gevolg van onregelmatigheden bij Tops. In dit verband sprak Eustace in een interview met de Financial Times eveneens van fraude.²⁹

Conclusie

102. Ondanks de concrete aanwijzingen waarover Ahold al in april 2000 beschikte dat de interne controle en de boekhouding bij USF tekort schoten, werd niet ingegrepen. De drang om gunstige cijfers te presenteren is kennelijk grote geweest. Tussen april 2000 en februari 2003 ondernam Ahold in weerwil van meerdere waarschuwingen niets om de situatie te verbeteren. Aldus is sprake van een gegronde reden om aan juist beleid te twijfelen.

E. Fraude bij Disco

103. Afgezien van de onjuiste consolidatie van DAIH joint venture en de problemen met partner VRH, zijn ook bij Disco, waarin DAIH de aandelen houdt onregelmatigheden aan de orde, zoals bekend gemaakt op 24 februari 2003
104. Op 27 februari 2003 deelde Ahold mee dat het onderzoek naar de verdachte transacties bij Disco was afgerond en een nieuw bestuur bij Disco was benoemd. Volgens Ahold zou het onderzoek geen significant effect op de financiële resultaten hebben³⁰.
105. Op 26 maart 2003 liet Ahold weten dat het onderzoek naar verdachte transacties bij Disco in feite niet was afgerond. In plaats daarvan gaf Ahold aan dat het een verdere controle van bepaalde transacties bij Disco zou uitvoeren³¹.
106. Op 1 juli 2003 kondigde Ahold aan dat het interne forensische boekenonderzoek was afgerond. Wederom werd gewag gemaakt van dubieuze transacties. De aard van de dubieuze transacties is echter nooit onthuld.
107. Inmiddels heeft Ahold bericht dat Disco zal worden verkocht aan de Chileense onderneming Cencosud.³²

²⁹ Productie 30

³⁰ Productie 31

³¹ Productie 32

³² Productie 24

F. Erkenning van onjuist beleid bij Ahold

108. Gegronde redenen om aan een juist beleid bij Ahold te twijfelen zijn niet in de laatste plaats reeds gegeven door de ondubbelzinnige erkenning ter zake zijdens Ahold zelf. Bij meerdere gelegenheden na 24 februari 2003 is ronduit door Ahold bestuurders en commissarissen toegegeven dat het beleid onjuist is geweest en zelfs sprake is geweest van fraude.

Ahold erkent fraude en zwaktes in interne controle Form 20-F 2002 van de Vennootschap

109. Na herhaaldelijk uitstel publiceerde Ahold in oktober 2003 in de jaarrekening 2002 de langverwachte herziene cijfers over voorgaande jaren³³. Op 17 oktober 2003 deponeerde Ahold bij de SEC Form 20-F 2002 en nogmaals, in gewijzigde vorm, op 31 oktober 2003. Form 20-F 2002 bevat talloze erkenningen dat de boekhoudkundige onregelmatigheden, zoals bekend gemaakt op 24 februari 2003 het gevolg zijn van fraude en ontoereikende interne controle. Niettemin lijkt Ahold nog steeds niet bereid alle informatie te verstrekken die nodig is om de ware omvang van de fraude bij Ahold en de betrouwbaarheid van de herziene cijfers te bepalen.³⁴
110. In Form 20-F 2002 herziet Ahold de eerder gerapporteerde cijfers over de periode 1998 tot en met 2002, waarbij wordt erkend dat oorspronkelijke rapportages onjuist en misleidend waren. In het voorwoord van zijn Form 20-F 2002 vermeldt Ahold:

In this annual report on Form 20-F for the fiscal year ended December 29, 2002, we are restating our consolidated financial statements for fiscal 2001 and fiscal 2000 to reflect certain accounting adjustments. We have also recorded correcting accounting adjustments that are reflected in our fiscal 2002 consolidated financial statements. Although these accounting adjustments primarily relate to fiscal 2002, fiscal 2001 and fiscal 2000, certain adjustments relate back to fiscal 1999, fiscal 1998 and prior periods. As a result, the figures for fiscal 1999 and fiscal 1998 included in the five-year summary data contained herein have been restated to reflect the applicable adjustments discussed herein. These accounting adjustments were primarily made to address accounting irregularities and other accounting errors made by us and our subsidiaries in the application of accounting principles generally accepted in The Netherlands ("Dutch GAAP") and accounting principles generally accepted in the United States ("U.S. GAAP") and to address other issues identified or confirmed through investigations performed by outside law firms and forensic accountants and during the fiscal 2002 year-end audit of our financial statements. Upon review of the aggregate impact of all of these

³³ **Productie 33**

³⁴ Een meer gedetailleerd verslag van de erkenningen van fraude door Ahold in Form 20-F 2002 van de Vennootschap is opgenomen in de Complaint onder ¶¶290-309.

adjustments, we concluded that restating our consolidated financial statements for fiscal 2001 and fiscal 2000 were required. (2002 Form 20-F, at 1).

111. De herziening van de cijfers over meerdere jaren is uitgevoerd op basis van de uitkomsten van de interne onderzoeken van Ahold. Niettemin heeft Ahold de rapporten van de interne onderzoeken nog steeds niet openbaar gemaakt, zodat aandeelhouders uitsluitend af moeten gaan op de uitleg van Ahold zelf van deze onderzoeken. Zeker nu vast staat dat de onderzoeken hebben uitgewezen dat sprake is van (i) fraude en (ii) onregelmatigheden als gevolg van falende interne controle, zou inzicht moeten worden gegeven in de uitkomsten van de onderzoeken om de herziening op juistheid te kunnen beoordelen.

Ahold Erkent Fraude Bij USF

112. In een samenvatting van de bevindingen van het interne onderzoek bij USF erkent Ahold in zijn Form 20-F 2002:

The USF investigation identified accounting fraud relating to fictitious and overstated vendor allowance receivables and improper or premature recognition of vendor allowances and an understatement of cost of goods sold. The investigation found that certain senior officers of USF and other employees were involved in the fraud. It was also found that inappropriate vendor allowance accounting had existed at the date of the acquisition of USF. The investigation also identified or confirmed numerous material weaknesses in internal controls. (2002 Form 20-F, at 66)

113. Voorts vermeldt het Form 20-F 2002 bevindingen uit het interne onderzoek naar USF van PricewaterhouseCoopers ("PwC"):

On June 25, 2003, PwC reported further detailed findings. The PwC investigation identified accounting fraud related to fictitious and overstated vendor allowance receivables and improper or premature recognition of vendor allowances, which caused vendor allowance income to be overstated and therefore cost of goods sold to be understated. The PwC investigation found that certain USF senior officers and other employees used inflated recognition rates for vendor allowances for the purpose of overstating vendor allowance income and accrued vendor allowance receivable balances, intentionally caused the incorrect accounting for and mischaracterization of vendor allowance cash receipts, and intentionally caused the misapplication of Dutch GAAP and U.S. GAAP. As part of the fraud, certain members of USF management and other employees interfered with the audit confirmation process for vendor allowance receivables from vendors, concealed vendor contracts and their true terms, made misrepresentations regarding the absence of prepayments from vendors, and caused the creation of certain inaccurate accounting records. The PwC investigation further identified numerous material weaknesses in internal controls, including a failure to properly record and track vendor allowance transactions

and balances, inadequate accounting and financial reporting systems for vendor allowances generally, and failure by management to understand and properly apply GAAP and Ahold's stated accounting policies in the area of vendor allowances and rebates. (2002 Form 20-F, at 69)

Ahold Erkent Fraude bij Detailhandelactiviteiten Verenigde Staten

114. Form 20-F 2002 vermeldt dat na het persbericht van 24 februari 2003 het Audit Committee van Ahold een onderzoek gelastte bij zeventien Ahold werkmaatschappijen en onroerend goed bedrijven om een oordeel te vormen over: (i) of er boekhoudkundige onregelmatigheden of fouten bestonden; (ii) de integriteit van het bestuur; en (iii) de toereikendheid van interne controles. Advocaten van Wilmer Cutler & Pickering ("WCP") en accountants van PwC hebben deze onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken leidden onder meer tot de ontdekking van USD 29 miljoen aan boekhoudkundige onregelmatigheden bij Tops die Ahold bekend maakte op 26 mei 2003. Ahold heeft het rapport van het bij deze zeventien werkmaatschappijen uitgevoerde interne onderzoek nog niet openbaar gemaakt.
115. Met betrekking tot (het interne onderzoek naar) de fraude bij Tops, Giant-Carlisle en andere werkmaatschappijen van Ahold vermeldt het Form 20-F 2002:

On March 24, 2003, the Audit Committee ordered the commencement of a series of additional internal investigations to assess whether accounting irregularities, errors and/or issues existed, the integrity of management, and the adequacy of internal controls. These investigations were conducted by WCP, assisted by forensic accountants from PwC, at 17 Ahold operating companies and real estate companies and at the Ahold parent company. The forensic investigations found accounting irregularities at Tops and at Giant-Carlisle (although involving relatively small amounts). The investigations also concluded that certain accounting irregularities had occurred at the Ahold parent company. At Tops, these accounting irregularities consisted of intentional improper recognition of vendor allowances and pervasive earnings management, including the recording of unsupported vendor allowance income, premature recognition of contract signing fees and vendor allowance billings, over-billings to vendors and the improper holding of company funds at vendors, as well as other instances of earnings management. At Giant-Carlisle, the accounting irregularities consisted of pervasive earnings management, including the intentional deferral of earned vendor allowance receivables and vendor allowance accrued reserves, as well as the improper holding of company funds at vendors. According to the investigatory findings, accounting irregularities also occurred at the Ahold parent company involving the misapplication of purchase accounting in respect of the acquisitions of ICA and Superdiplo. The investigations also resulted in findings of varying degrees of earnings management and/or other accounting errors or issues at the Ahold parent company and at the other operating and real estate companies reviewed. These errors or issues most frequently involved improper accounting for reserves through excess provisioning or

inappropriate release and the unnecessary deferral or premature recognition of income from vendor allowances. The investigations also found a number of internal control weaknesses, especially relating to accounting and monitoring for vendor allowances and contracts, deviations from Dutch GAAP and U.S. GAAP, and a general lack of sufficient technical knowledge of Dutch GAAP and U.S. GAAP at many of the companies reviewed. (2002 Form 20-F, at 70)

116. In Note 3 bij Form 20-F 2002 erkent Ahold voorts ten aanzien van de ontdekte fraude bij USF en Tops:

As a result of the findings of the investigations at USF and Tops, the Company determined that its income from vendor allowances for fiscal 2001 and 2000 was overstated due to the intentional and unintentional misapplication of Dutch GAAP and U.S. GAAP and the intentional inappropriate accounting for and mischaracterization of cash receipts which led to the recognition of vendor allowances before it was appropriate to do so under Dutch GAAP and U.S. GAAP. Furthermore, certain vendor allowances were misclassified as revenue instead of as a reduction of cost of sales or selling expense, general and administrative expenses, as required under Dutch GAAP and U.S. GAAP.

The restated consolidated financial position and results reflect adjustments to correct overstated vendor allowance income, to correct for the timing of the recognition of vendor allowances, and to reclassify certain vendor allowances from net sales to cost of sales.

The Company determined that net receivables from vendors at the date of the USF acquisition in fiscal 2000 did not exist at the time. In addition, the Company determined that, at the date of acquisition, a liability for deferred revenue related to vendor allowances, that were not yet earned, were not recorded. Furthermore, the Company determined that a liability should have been recognized at the date of acquisition for amounts that had been overbilled to vendors for vendor allowances. The total amount of these adjustments led to an overstatement of net assets acquired by EUR 70 [million].

Ahold Erkent Fraude Bij Disco

117. Ten aanzien van het interne onderzoek bij Disco erkent Ahold in zijn Form 20-F 2002:

The Disco investigation found a series of suspicious transactions, some of which involved the use of fictitious invoices to conceal or mischaracterize payments, or payments that were otherwise improperly documented. In addition, in some instances these payments were improperly capitalized rather than expensed. Significant internal control weaknesses were also found.

118. Voorts erkent Ahold ruim voor 24 februari 2003 geweten te hebben van fraude was bij Disco:

As a result of finding invoices for suspicious transactions at Disco in July 2002, our internal audit department conducted an investigation. This investigation, which was completed in early December 2002, identified additional suspicious transactions. We then instructed forensic accountants at D&T to conduct a further forensic investigation of Disco. During the course of the investigation, the law firm of Wilmer, Cutler & Pickering (“WCP”) was retained to assist with the investigation. On February 17, 2003, D&T reported their preliminary findings to Ahold.

In late March 2003, we determined that a further investigation at Disco was warranted, which was undertaken by WCP and a forensic accounting team from PwC. The investigation was completed in May 2003. The investigation found a series of suspicious transactions, some of which involved the use of fictitious invoices to conceal or mischaracterize payments, or payments that were otherwise improperly documented. The investigation further noted that these payments had been improperly capitalized with respect to certain of these transactions that should have been expensed. The investigation also identified significant internal control weaknesses.

119. Ondanks dat Ahold dus al in juli 2002 bekend was met de fraude werd hierover geen informatie verschaft. Evenmin heeft Ahold na 24 februari 2003 volledige informatie gegeven omtrent de verdachte transacties in Argentinië.

Ahold erkent fraude in samenhang met boeken van Joint Ventures

120. Form 20-F 2002 vermeldt eveneens dat op grond van de interne onderzoeken is vastgesteld dat de joint ventures ten onrechte volledig werden geconsolideerd, zij het dat slechts enkele conclusies worden weergegeven:

On February 22, 2003, it was discovered that letters similar to the ICA Side Letter also existed in respect of control letters given in connection with other Ahold joint ventures and that these letters also had not been provided to D&T. The joint ventures were: (1) Bompreço, which was formed in December 1996 with Ahold having a 50% interest until July 2000 when Ahold acquired 100% of the joint venture, (2) DAIH, which was formed in January 1998 with Ahold having a 50% interest which interest was increased to more than 66 2/3 % in July 2002 and 100% in August 2002, and (3) Paiz Ahold, which was formed in December 1999 with Ahold having a 50% interest until January 2002 when Paiz Ahold became party to a joint venture with another party and Ahold’s indirect interest in the new joint venture was reduced to 33 1/3%. All of these joint ventures had been fully consolidated in our financial statements since the respective dates of formation, except Paiz Ahold which ceased to be consolidated on January 1, 2002, when our indirect

interest in the new joint venture was reduced to 33 1/3%, at which time we began to account for our interest in the joint venture on an equity basis.

In light of the various side letters referred to above and on the basis of the available facts and circumstances, we decided in February 2003 that we should restate our historical financial statements so as to proportionally consolidate ICA and the other joint ventures for which there were side letters for the periods they were 50% owned by us, as well as our joint venture in Portugal, JMR. We have held a 49% interest in JMR since its formation in 1992 and, although no side letters existed regarding our control of JMR, we had been fully consolidating JMR in our financial statements since the formation of the joint venture, as we believed that we had control over JMR. In light of the evaluation of the accounting for the other joint ventures, we reconsidered our accounting for JMR and concluded that we had significant influence, but not control over JMR.

121. Note 3 bij Form 20-F geeft de volgende verklaring voor: (i) het besluit van Ahold te deconsolideren en (ii) de herziening van de cijfers over voorgaande jaren in dat verband:

Prior to fiscal 2002, the Company consolidated its joint venture interests in ICA, DAIH, Bompreço and Paiz Ahold based upon the Control Letters among the shareholders that seemingly gave control over the joint ventures to Ahold. The Company subsequently determined that Side Letters had been executed by the relevant shareholders that nullified the effects of the Control Letters. As a result, management concluded that the Company did not control these joint ventures. Additionally, prior to 2002, the Company had consolidated JMR. In light of the evaluation of the accounting for the other joint ventures, the Company reconsidered its accounting for JMR and concluded that it had significant influence, but not control over JMR. The Company concluded that consolidation of the aforementioned joint ventures was inappropriate under Dutch GAAP and U.S. GAAP, since the Company did not control them.

Samenvatting van boekhoudkundige fouten die uit het interne onderzoek naar voren zijn gekomen

122. Form 20-F van de Vennootschap bevat een samenvatting van de aanpassingen die Ahold moest maken in eerdere jaarrekeningen, op basis van de interne onderzoeken. In het bijzonder worden de volgende aanpassingen genoemd:

The restatements of the fiscal 2001 and fiscal 2000 consolidated financial statements and the correcting adjustments reflected in the fiscal 2002 consolidated financial statements reflect adjustments that correct accounting irregularities and other errors previously made in the application of Dutch GAAP and U.S. GAAP.

These adjustments relate to:

- a. *the deconsolidation of the joint venture companies not controlled by Ahold;*

- b. *improper or premature recognition of vendor allowances;*
- c. *misapplication of accounting principles and misuse of facts relating to acquisition accounting;*
- d. *improper accounting for certain reserves, allowances and provisions;*
- e. *improper accounting for certain real estate transactions; and*
- f. *certain other accounting issues and items arising as a result of the misapplication of or errors in the application of Dutch GAAP and U.S. GAAP.*

Ahold erkent substantiële tekortkomingen in interne controle

123. Form 20-F 2002 noemt de maatregelen die Ahold neemt fraude en boekhoudkundige onregelmatigheden in de toekomst te voorkomen. Daarbij erkent Ahold dat haar interne controle, evenals de interne controle bij USF, vóór 24 februari 2003 ontoereikend was:

As discussed above, as a result of the events leading up to and following Ahold's February 24, 2003 announcement, the Audit Committee ordered numerous, extensive internal investigations by various outside legal counsel and forensic accounting experts. In total, 19 operating and real estate companies (including USF and Disco) were reviewed, in addition to the Ahold parent company. In addition, investigations were undertaken with respect to the issues surrounding the deconsolidation of certain joint ventures. In response to the findings of the internal investigations, the Audit Committee requested in June 2003 that Ahold management take prompt and effective remedial actions to correct any identified accounting irregularities and errors, and strengthen internal controls to prevent any reoccurrence of the items found.

Ahold management and the Audit Committee have reviewed all of the accounting issues identified in the internal investigations and in the course of the audit of Ahold's fiscal 2002 financial statements, including the 470 separate items identified by PwC. Ahold management has researched and analyzed all of these issues. Management and the Audit Committee determined, in consultation with D&T and PwC, Ahold's positions with respect to all of these issues and the adjustments required to be made to our financial statements as a result thereof.

Ahold is in the process of taking steps to address the significant internal control weaknesses raised or confirmed in the internal investigations. Over 275 items relating to internal control weaknesses were identified.

In addition, the reporting line for Ahold's internal audit department has been changed. The internal audit department now reports directly to Ahold's Chief Executive Officer and to the Audit Committee, instead of solely to Ahold's Chief Executive Officer, as previously was the case.

Erkenning van onjuist beleid in jaarverslag 2002

124. Het Jaarverslag 2002 bevat een brief aan de aandeelhouders van de huidige voorzitter van de raad van bestuur Anders Moberg ("Moberg"). Moberg schrijft onder meer:

We realiseren ons dat we er alles aan moeten doen om te voorkomen dat de onderneming ooit weer in een crisis terecht komt door gebrek aan controle en goed bestuur. Hiertoe werken we aan de implementatie van de hoogst mogelijke eisen, die moeten leiden tot naleving van de regels, correcte informatieverstrekking en professioneel gedrag door de gehele onderneming heen. Het feit dat juist deze zaken wellicht niet de hoogste prioriteit hebben gehad in het verleden, heeft ons ertoe gebracht deze uitgangspunten te vernieuwen, een cultuur van 'commitment' in de gehele organisatie te vestigen en een andere stijl van leiderschap te ontwikkelen. Onze ondernemingscultuur moet waarlijk open en eerlijk zijn. Ons gedrag in al onze professionele en zakelijke relaties, alsmede de relaties met alle belanghebbenden moeten voldoen aan de hoogste eisen van transparantie en integriteit. Hier zullen we geen concessies aan doen.

125. Het rapport van de raad van commissarissen in het jaarverslag 2002 is wellicht de meest bondige samenvatting van de redenen om aan een juist beleid bij Ahold te twijfelen:

Het onderzoek bij USF bracht boekhoudkundige fraude aan het licht met betrekking tot fictieve en overgewaardeerde te ontvangen leverancierskortingen, onterechte en voortijdige verantwoording van leverancierskortingen, en een te lage kostprijs van de omzet. Het onderzoek wees uit dat een aantal personen in sleutelposities bij USF en andere medewerkers betrokken waren bij de fraude. Ook bleek dat de leverancierskortingen reeds ten tijde van de overname van USF op een dergelijke onjuiste manier werden verantwoord.

Het onderzoek bij Disco bracht een reeks verdachte transacties aan het licht, waarvan een aantal betrekking hadden op het gebruik van niet-bestaande facturen om betalingen te verbergen of op een onjuiste manier te registreren, dan wel betalingen die anderszins onjuist waren gedocumenteerd. Bovendien waren deze betalingen in een aantal gevallen ten onrechte geactiveerd in plaats van verantwoord als kosten.

De aanvullende interne onderzoeken leidden tot de vaststelling van boekhoudkundige onregelmatigheden bij Tops, bestaande uit de bewuste, onjuiste verantwoording van leverancierskortingen en wijdverbreide winststuring, en bij Giant-Carlisle, waar eveneens sprake was van winststuring, die echter betrekking had op relatief kleine bedragen. Op basis van de onderzoeken werd tevens geconstateerd dat er boekhoudkundige onregelmatigheden, bestaande uit winststuring en/of andere boekhoudkundige fouten, hadden plaatsgevonden bij de moedermaatschappij en de overige onderzochte werk- en vastgoedmaatschappijen.

Daarnaast brachten de interne onderzoeken aanzienlijke ondeugdelijkheden in de interne controle aan het licht. Meer dan 275 punten met betrekking tot ondeugdelijke interne controle werden vastgesteld. Een task

force die rapporteert aan de Audit Committee werd samengesteld. Deze wordt nu voorgezeten door onze huidige Chief Financial Officer en bestaat verder uit financiële, juridische en interne accountants, aangevuld met externe adviseurs. De taak van de task force is de vastgestelde ondeugdelijkheden in onze controle aan te pakken.

G. De rol van banken bij Ahold

126. Met VEB is COPERA van oordeel dat in een onderzoek de rol van de banken zal moeten worden betrokken, die Ahold financieren. Zeker nu het erop lijkt dat aandeelhouders in de informatievoorziening worden achtergesteld bij de banken.
127. Na 24 februari 2003 zijn de banken bevoordeeld door Ahold doordat de inmiddels goedgekeurde jaarrekeningen van Albert Heijn en Stop & Shop al in een vroeg stadium aan uitsluitend de banken zijn verstrekt. Een groot deel van de kredietfaciliteit die Ahold van de banken kreeg was afhankelijk van het verstrekken van deze jaarrekeningen. Ahold is hierdoor onder meer gedwongen geweest de interne onderzoeken snel af te handelen om de cijfers gereed te kunnen maken. Met het oog hierop diende ook de relatie met D&T weer snel te worden genormaliseerd. Aldus hebben de banken de gang van zaken beïnvloed en dient een onderzoek eveneens op hun rol te zijn gericht.

H. Deloitte & Touche

128. Eveneens dient bij een onderzoek in het bijzonder aandacht uit te gaan naar D&T. D&T heeft als accountant en als adviseur een cruciale rol bij Ahold vervuld over de periode en de feiten waarop de bezwaren van de VEB betrekking hebben.
129. Vanaf 1992 wist D&T dat de volledige consolidatie door Ahold van JMR niet was toegestaan bij gebreke van overwegende zeggenschap. Hoewel D&T hier herhaaldelijk op zou hebben gewezen werd de volledige consolidatie jaar na jaar goedgekeurd.
130. De consolidatie van Bompreço was tot 1999 al evenmin gebaseerd op (veronderstelde) overwegende zeggenschap. Toch is ook deze consolidatie steeds door D&T toegestaan.
131. Eveneens wist D&T van de latente verplichtingen met betrekking tot de door Ahold aan de banken gegarandeerde leningen van VRH, maar keurde het stilzwijgen hierover in meerdere jaarrekeningen goed.
132. Het due diligence onderzoek bij USF is mede door D&T uitgevoerd. Uit dien hoofde was D&T van meet af aan bekend met de gebrekkige interne controle bij USF. Vanaf 2001 was

D&T bovendien eveneens de controlerend accountant van USF. Volgens Eustace is het onvoorstelbaar dat de fraude bij USF zo lang onopgemerkt is gebleven.

133. D&T lijkt een dubbelrol te hebben gespeeld. Enerzijds waarschuwde D&T Ahold, anderzijds gedoogde D&T de boekhoudmethoden. Ook na 24 februari 2003 is D&T gehandhaafd als accountant van Ahold. Volgens NRC zou voor EUR 50 miljoen door D&T zijn gedeclareerd aan Ahold.

V. UITBREIDING ONDERZOEK

134. COPERA meent dat de door de VEB voorgestelde onderzoeksperiode van 27 september 1999 tot en met 18 december 2003 wat te beperkt is in die zin, dat daar dan niet de consolidatieproblematiek volledig onder is begrepen. De aanpassingen van cijfers gaan volgens Ahold zelf in ieder geval terug tot en met 1998, zo niet nog verder. COPERA vindt een verzoek over de periode 1 januari 1998 tot en met 18 december 2003 daarom meer voor de hand liggen.

VI. CONCLUSIE

135. Gezien het voorgaande en het gestelde in het Verzoekschrift, is COPERA van mening dat gegronde redenen bestaan om te twijfelen aan een juist beleid bij Ahold over de periode 1 januari 1998 tot en met 24 februari 2003, naar aanleiding waarvan een onderzoek gerechtvaardigd is.
136. Alle hiervoor aangevoerde redenen komen erop neer dat Ahold en bij Ahold betrokkenen vele jaren een onjuiste voorstelling van zaken hebben gegeven. Het is van belang dat deze gang van zaken binnen Ahold wordt onderzocht.
137. De aandachtsgebieden die in het bijzonder onderzoek verdienen, zoals genoemd onder 71, 72 en 73 van het Verzoekschrift, kunnen daarbij als volgt worden aangevuld:
- 71 (i), het onderzoek naar de due diligence bevindingen bij de overname van USF dient zich tevens te richten op D&T, D&T LLP en KPMG LLP;
- 71 (iii), de onder a) tot en met d) genoemde betrokkenen bij de overname van USF dienen te worden aangevuld met D&T en D&T LLP, alsmede de betrokken banken van Ahold;
- 71 (iv), het onderzoek dient onder meer te worden gericht op

- a) waarschuwingen en/of mededelingen van onder meer Miller dat de interne controle van USF onvoldoende was
- b) de bezwaren van Ernie Smith ten aanzien van de boekhoudmethoden gehanteerd bij USF en de informatie die hij hierover heeft verschaft aan Ahold, alsmede de redenen van zijn uiteindelijke ontslag;
- c) de pogingen om automatiseringssystemen te installeren om promotionele inkoopkortingen mee te controleren, in het bijzonder het Promotional Allowance Tracking System en het Supplier Incentive System;

71(v) het onderzoek naar de joint ventures dient in ieder geval te omvatten:

- a) wat de rol van D&T is geweest bij het consolideren van JMR;
- b) de rol van D&T bij de side letter ten aanzien van ICA;
- c) de informatie uitwisseling tussen D&T, Meurs, Van Ittersson en Verhelst over ICA;
- d) de omstandigheden waaronder D&T is benoemd tot accountant van ICA;
- e) de correspondentie tussen Meurs en D&T partner Van den Dries over de periode van het onderzoek;
- f) de mededelingen van D&T accountant Van der Vegte dat consolidatie van JMR niet volledig was toegestaan;
- g) de mededelingen van D&T accountant Osnoos dat consolidatie van JMR en Bompreço niet volledig was toegestaan;
- h) communicatie tussen Ahold en D&T over de mogelijke aansprakelijkheid als garant voor de VHR leningen met betrekking tot DIAH;
- i) communicatie tussen Ahold en D&T over de uitkoopverplichting met betrekking tot ICA;
- j) communicatie tussen Ahold en D&T over de mogelijke aansprakelijkheid wegens de plicht het belang van de Paiz familie in CARHO over te nemen in verband met Paiz Ahold;

71(vi) het onderzoek dient in ieder geval te omvatten:

- a) De gronden waarop D&T de promotionele inkoopkortingen goedkeurde bij USF, Tops Markets, en Giant-Carlisle;
- b) De gronden waarop D&T de inkomstenverslaglegging van de joint ventures goedkeurde;
- c) Mededelingen van D&T over de toereikendheid van de interne controle systemen bij USF, Ahold en de joint ventures;
- d) Mededelingen van D&T over het Supplier Incentive System;
- e) Mededelingen van D&T over eventuele beperkingen van de werkzaamheden voor Ahold en/of USF;

138. Voorts zullen de onderzoekers de volgende stukken ter beschikking moeten krijgen:

- a) De aandeelhoudersovereenkomsten van de joint ventures;
- b) De brief van 5 september 1997 van D&T aan Ahold over consolidatie van de joint ventures;
- c) De brief van 12 mei 1999 van Meurs aan Joao Carlos Paes Mendonca;
- d) De brief van 17 mei 1999 van Joao Carlos Paes Mendonca aan Meurs;
- e) De brief van 24 augustus 1998 van D&T aan Meurs;
- f) De brief van 31 mei 200 van Joel Osness aan de raad van commissarissen van Ahold;
- g) Het memo van april 2001 van Ernie Smith aan Meurs over de boekhoudmethoden bij USF.

Redenen waarom:

COPERA het Gerechtshof verzoekt:

- I. te worden toegelaten als belanghebbende in deze procedure;
- II. het verzoek van de VEB zoals gedaan bij verzoekschrift van 12 februari 2004 toe te wijzen met dien verstande dat de periode van onderzoek zal worden uitgebreid van 1 januari 1998 tot 18 december 2003 (de datum van afronding van de aandelenemissie en ondertekening van de nieuwe kredietfaciliteit), althans het verzoek van de VEB toe te wijzen;
- III. Ahold te veroordelen in de kosten van dit geding.

Procureur